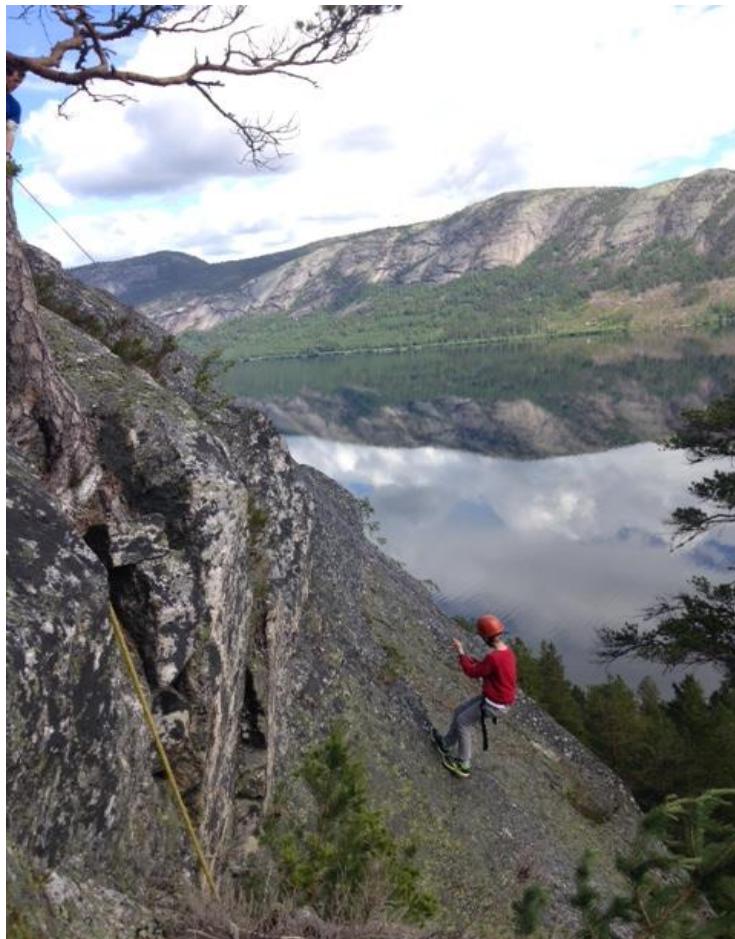

Nissedal kommune

**BUDSJETT
ØKONOMIPLAN
HANDLINGSPROGRAM
2019 – 2022**

VEDTEKE I KOMMUNESTYRESAK 79/18

1. Innleiing.....	4
2. Budsjett 2019	5
2.1 Statsbudsjettet	5
2.2 Metode for budsjettarbeidet.....	6
2.3 Budsjetttopplegget for 2019.....	7
2.3 Budsjettskjema 1A (Frie inntekter / Finansinntekter-/utgifter).....	8
2.4 Budsjettskjema 1B (driftsrammer)	10
2.5 Økonomisk oversikt – budsjett 2019.....	15
2.6 Budsjettskjema 2A og 2B (Investeringsprosjekt)	16
2.7 Økonomisk oversikt – investeringsbudsjettet 2019	19
2.8 Eigenbetalingar/avgifter 2019.....	20
2.8.1 Renovasjon (Indre Agder og Telemark Avfallsselskap IKS).....	23
2.8.2 Gebyrreg. etter plan- og bygningslova, forureiningsforskrifta og matrikkellova ...	25
2.9 Noter	25
2.9.1 Budsjett for kraft- og næringsfond	28
2.9.2 Budsjetterte dekningsgrader	28
3. Økonomiplan 2019-2022	29
3.1 Driftsbudsjett 2019-2022	29
3.2 Driftsbudsjett 2019-2022 - budsjettskjema 1A pr. konto.....	31
3.3 Driftsbudsjett 2019-2022 - endringar pr. rammeområde i planperioden ...	32
3.2 Investeringsbudsjett 2020-2022	35
3.3 Gjeldsoversikt 2019-2022	36
4. Handlingsdelen	37
4.1 Sentral leiing.....	38
4.2 Fellestenesta	40
4.3 Andre stabsfunksjonar.....	41
4.3.1 Ikt	41
4.3.2 Næring	42
4.4 Interkommunalt plankontor	43
4.5 Nav	45
4.6 Andre interkommunale samarbeid.....	46
4.6.1 Interkommunalt landbrukskontor for Nissedal og Kviteseid	46
4.6.2 Kommunerevisjonen og kontrollutvalssekretariatet.....	47
4.6.3 Renovasjon	47
4.6.4 Vest-Telemark brannvernsamarbeid	47

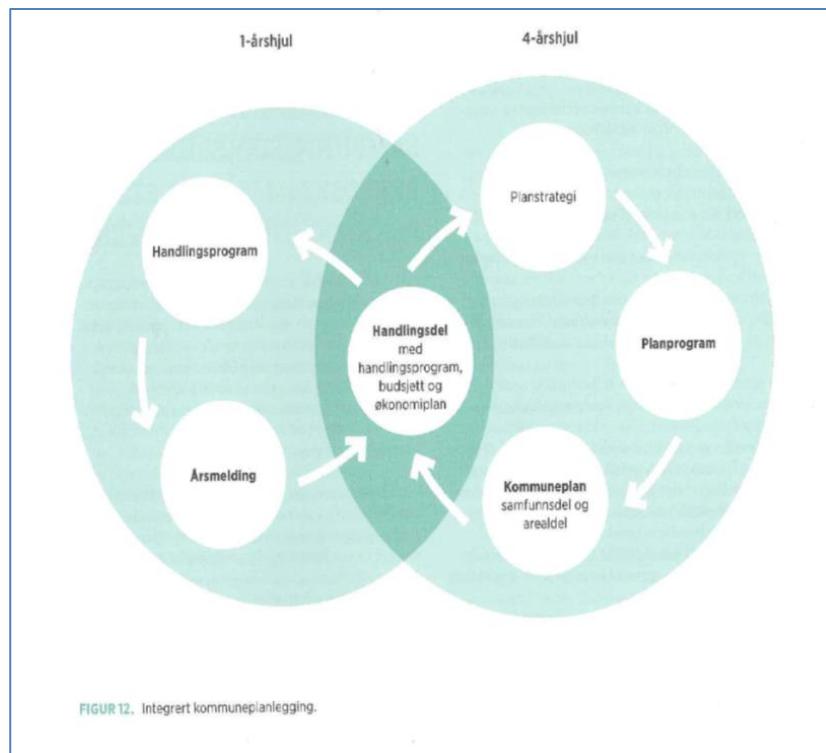
4.7 Eining for skule	48
4.8 Eining for barnehage.....	51
4.9 Eining for kultur	53
4.10 Eining for helse og habilitering	56
4.11 Eining for omsorg	58
4.12 Eining for teknisk drift	60

1. Innleiing

Dette dokumentet inneholder årsbudsjett for 2019 og økonomi- og handlingsplan for perioden 2019-2022.

Årsbudsjettet gjev bindande løyvingar for drift og investering, medan økonomiplanen syner forventa utvikling av frie inntekter og konsekvensar av dei prioriteringar som vert gjort.

Kvart års utarbeiding av årsbudsjett og økonomi- og handlingsplan integrerer den kommunale planlegginga i 1- og 4-års perspektivet, jf. figuren under.

Økonomi- og handlingsplan leggast fram som eit integrert dokument, der handlingsdelen tek utgangspunkt i kommuneplanen sin samfunnsdel.

Under kvart tenesteområde i handlingsdelen er det summert opp økonomiske nøkkeltal, og kva som ligg til grunn for den økonomiske ramma.

Endringar frå 2018 til 2019 er omtala under "Spesielle tiltak/endringar i 2019", under kvart tenesteområde.

Dokumentet har diverse vedlegg som belyser grunnlaget for ymse tal, eller grunngjев nærrare dei vurderingar som ligg til grunn.

2. Budsjett 2019

2.1 Statsbudsjettet

Statsbudsjettet betyr for Nissedal kommune eit rammetilskot på kr 65.959.000, ein auke på kr 3.344.000 frå revidert budsjett 2018 (utgjer ein vekst på 5,3% nominelt). Realvekst for Nissedal er i berekningar frå statsbudsjettet 4,1% (som er av dei høgste i Telemark).

Det er mange faktorar som innverkar på rammetilskotet. I det som kallast "Grønn bok", som sendast ut frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet ved kvart statsbudsjett, går det fram kva kvar kommune får i rammeoverføringer. I år var Nissedal teke fram som eksempel korleis rammetilskot vert berekna for ein kommune. Har lagt denne ved saka, slik at ein kan få eit innblikk i kva som ligg til grunn for rammetilskotet. Sum rammetilskot som Nissedal får jf. denne utrekninga avviker noko frå det som er lagt inn i budsjettet. Dette har sin årsak i avvik mellom prognosemodell som nyttast, som er klar litt i etterkant av statsbudsjettet og lokalt skatteanslag. Men for å oppsummere dei vesentlige punkta:

- 0,7% (11 personar) nedgang i folketalet fra 01.07.17 til 01.07.18 (som er teljedato for utgiftsutjamninga i 2019). I same tidsrom var det på landsbasis ein auke i folketalet på 0,7%.
- "Distriktsindeksen" for Nissedal for 2019 er berekna til 36 (dette på ein skal frå 0-100). Denne indeksen er samansett av fleire kriterier, innan geografi, demografi og arbeidsmarknad/levekår. I 2018 var denne indeksen 32. Ved at denne verdien nå er over 35 får ikkje kommunen fullt distriktstilskot. Det vil seie bortfall av kr 568.000 i rammetilskot. Dei kriteriar som har gitt auke i verdi er folketalsauke (2017-tal ligg til grunn her), sysselsetningsvekst og inntektsvekst (personinntekt).
- Samansetning av befolkninga i kommunen er berekna til å ha blitt 2,7% dyrare å "drifte" i 2018 enn i 2017. M.a. er talet på personar med diagnose PU auka.

Av "korreksjonssaker/saker med særskild fordeling for 2019", kan nemnast:

- Boligsosialt kompetansetilskudd og innlemming av boligsosialt tilskot (kr 3.000)
- Innlemming boligsosiale tilskudd (kr 2.000)
- Økt elevtal i stalige/private skular (-kr 37.000)
- Gratis kjernetid heilår statsbudsjettet 2018 (kr 12.000)
- Gratis kjernetid 2-åringer (kr 12.000)
- Økt makspris i barnehage (-kr 24.000)
- Utskrivingsklare pasienter psykisk helsevern (kr 88.000)
- Takstoppgjer allmennlegar (kr 48.000)
- Frivilligentraler ny fordeling (-kr 13.000)

På bakgrunn av beløpa sin storleik og at dei delvis oppveg kvarandre er desse korrigeringane i liten grad teke omsyn til ved berekning av rammene til einingane. Dette med unnatak av heving av makspris for barnehage.

Nissedal har søkt om, men har ikkje fått skjønnstilskot i 2019.

Antatt utvikling i skatteinntekter betyr også mykje for storleiken på rammetilskotet. Det er lagt til grunn ein vekst i skatteinntektene frå 2018 til 2019 på 1,8%, som er omlag vekst lagt til grunn i statsbudsjettet. Naturressursskatten (som er budsjettet til 6,1 mill.), inngår i skatteinntektene og har nødvendigvis ikkje same utvikling som resterande del av skatteinntekter. Til saman kan ei då seie at det er lagt til grunn eit litt optimistisk anslag på utvikling av skatteinntekter med 44,3 mill.

Totalt er det budsjettert med 110,2 mill. i frie inntekter (skatt/rammetilskot). Dette er ein vekst i høve til justert budsjett 2018 på 4,1 mill. i frie inntekter. Løns- og prisvekst utgjer 2,8 mill. Når ein ser at innlemming av nye oppgåver/områder i rammetilskotet (jf. pkt. over), utgjer bagatellmessige summar, ser ein at frie inntekter har ein real vekst på 1,3 mill.

2.2 Metode for budsjettarbeidet

Arbeidet med budsjett og økonomiplan tek utgangspunkt i det etablerte driftsnivået, og kva det vil koste å vidareføre dette i det komande året.

I tillegg vert det synleggjort kva tidlegare vedtak og forventa endringar i behov betyr for budsjettet i 2019.

Føresetnadene i gjeldande økonomiplan er som regel endra i løpet av inneverande budsjettår, og kvart års arbeid med det komande års budsjett må ta omsyn til dette.

Dersom driftsnivået etter desse vurderingane er for høgt i høve til inntektene, vert det presentert tiltak for å oppnå budsjettbalanse.

I tillegg til eit framlegg til budsjett i balanse leggast det fram alternative tiltak for å finne budsjett-balanse, og ein oversikt over nye ressursbehov som er vurdert, men ikkje prioritert.

Økonomiplanen vert sett opp i 2019-kroner, og syner kjente endringar frå 2019. Der ikkje anna er kjent eller vedteke, vert 2019-tala vidareført i heile planperioden.

2.3 Budsjetttopplegget for 2019

Økonomisk oversikt drift syner eit netto driftsresultat på kr 2.324 mill., som utgjer 1,18% av driftsinntektene.

Eit uttalt måltal for netto driftsresultat er 1,75% av frie inntekter. Dette er når det ikkje blir påverka av øyremerka midlar, andre inntekter som må avsetjast til bundne fond og utgifter som skal finansierast av bundne fond. Budsjett 2019 legg til grunn store innbetalingar av tilkoplingsgebyr som vert avsett til sjølvkostfond. Dette gjer til at netto driftsresultat framstår noko betre enn det reelt sett er.

Det er budsjetter bruk av "felles buffer" på kr 1.400.000. Denne fondsbruken er knyt til ulike "eingongsutgifter" i 2019-budsjettet, som ikkje er med vidare i økonomiplanen. Om ein skulle seie at dette momentet ikkje inngår i normal drift ville netto driftsresultat bli noko betra.

Utgifter som er finansiert ved bruk av fond/felles buffer er:

- Møbler Mila kr 60.000
- Støtte Nissedalskoret kr 50.000
- Omn, oppgradering kjøkken kjellar, motor kjøle NOS kr 225.000
- Ipadar ved valg kr 50.000
- Utg. kommuneplan/reguleringsplanar kr 130.000
- Husleige mellombels løysing ved ombygging Kyrkjebrygda oppvekstsenter kr 200.000
- Oppfølging av ADMU-sak 6/18 kr 400.000
- Finansiering av ressurs til to-språklig medarbeider i barnehagen (kr 285.000)

Måltallet på 1,75 % er også vurdert opp mot å prioritere nedbetaling av lån. Det er prioritert nedbetaling av lån utover minstekravet i lovverk, framføre eit høgare netto driftsresultat.

2.3 Budsjettkjema 1A (Frie inntekter / Finansinntekter-/utgifter)

Budsjettkjema 1A - Driftsbudsjettet			
Tall i 1000 kroner	<i>Budsjett 2019</i>	<i>Oppr. budsjett 2018</i>	<i>Rekneskap 2017</i>
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER			
Skatt på inntekter og formue 1)	-38 165	-34 050	-35 709
Ordinært rammetilskot 1)	-65 959	-63 878	-59 017
Skatt på eigedom	-13 297	-13 100	-14 630
Andre direkte eller indirekte skattar 2)	-7 534	-7 884	-7 531
Andre generelle statstilskot 3)	-8 774	-12 147	-14 547
Sum frie disponible inntekter	-133 729	-131 059	-131 434
FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER			
Renteinntekter og utbytte 4)	-2 044	-1 514	-1 612
Gevinst finansielle instrument	0	0	0
Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	3 561	2 480	2 498
Tap finansielle instrument	0	0	0
Avdrag på lån	8 937	8 661	7 700
Netto finansinntekter/-utgifter	10 454	9 627	8 587
AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR			
Til dekking av tidlegare års rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	0
Til ubundne avsetninger	0	0	8 231
Til bundne avsetninger 5)	0	0	0
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessig mindreforbruk	0	0	-4 434
Bruk av ubundne avsetninger	-1 400	-2 043	-1 353
Bruk av bundne avsetninger 6)	0	0	0
Netto avsetninger	-1 400	-2 043	2 444
FORDELING			
Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0
Til fordeling drift	-124 675	-123 475	-120 403
Sum fordelt til drift (frå skjema 1B)	124 675	123 475	116 345
Rekneskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk	0	0	-4 058

Skatt på inntekter og formue

Det er lagt til grunn 1,8% vekst frå forventa skatteinngang i 2018. Dette er omlag forventa vekst på skatteinngang i statsbudsjettet.

Utviklinga i skatteinntektene siste 5 år er vist under (B2018 er gjeldande budsjett).

Tall i 1000 kroner	R2015	R2016	R2017	B2018	B2019
Skatteinntekter eks. naturresursskatt	kr 30 958	kr 33 62	kr 35 709	Kr 37 400	Kr 38 165

Ordinært rammetilskot

Budsjett for 2019 legg til grunn eit rammetilskot på kr 65.959.000. Det visast elles til avsnitt 2.1 om statsbudsjettet, der momenta som gjev størst endring frå 2018 til 2019 er kommentert.

Utviklinga i rammetilskotet siste 5 år er vist under (B2018 er gjeldande budsjett).

Tall i 1000 kroner	R2015	R2016	R2017	B2018	B2019
Rammetilskot	kr 53 619	kr 57 637	kr 59 017	Kr 62 615	Kr 65 959

Skatt på eide

Nissedal kommune har hatt eideomsskatt på verk og bruk i mange år, og ein stor del av desse inntektene kjem frå kraftanlegga i kommunen. Dei siste åra har inntektene her vore fallande, primært på bakgrunn av utvikling av straumprisen. Frå justert budsjett 2018 til 2019 er det ein nedgang på omlag 0,4 mill. på eideomsskatt på kraftverk. Om ein tek omsyn til spesielle forhold knyt til eit etteroppgjer, så er skatteinngangen i 2018 og 2019 ganske lik. Det er derfor grunn til å tru at inntektene her vil auke noko, etterkvart som år med høgare straumprisar blir "fasa inn" i eideomsskattegrunnlaget.

Frå og med 2015 har kommunen hatt eideomsskatt på anna næring, bustader og fritidsbustader. Her er det ei lita auka i inntekter på bakgrunn av auke i tal på skatteobjekt. Det er ikkje lagt opp til endringar av skatte-satsane frå 2017 til 2018. Ordinær sats er på 7% (som er høgste sats). Differensiert sats for eideomar med eigen bustaddel (hus/hytter), er tilrådd vidareført med 2% (som er lågaste sats).

Utviklinga i eideomsskatten siste 5 år er vist under (B2017 er gjeldande budsjett).

Tall i 1000 kroner	R2015	R2016	R2017	B2018	B2019
Eideomsskatt verk/bruk og anna eide	kr 10 770	kr 10 643	kr 9 140	Kr 7 827	Kr 7 457
Eideomsskatt bustad/fritidsbustad	kr 5 100	kr 5 348	kr 5 490	Kr 5 740	Kr 5 840
Sum	kr 15 870	kr 15 945	kr 14 630	Kr 13 567	Kr 13 297

Andre generelle statstilskot

Her ligg rentekompensasjonsordningane for investeringar i skulebygg og omsorgsbygg, og integreringstilskotet. Rentekompensasjon for investeringar i skulebygg og omsorgsbygg utgjer kr 394.000.

Nissedal kommune har i 2015 - 2017 busett 51 flyktningar. I 2018 blei det ikkje busett nokon og det er ikkje lagt til grunn busetjing resten av planperioden. Samla er dette berekna til å gje eit integreringstilskot på 8,4 mill. i 2019 Ved å framskrive integreringstilskot på dei som er busett i nå i kommunen, ut planperioden, vil integreringstilskot i 2022 vere 0.

Tall i 1000 kroner	R2015	R2016	R2017	B2018	B2019
Integreringstilskot	kr 3 435	kr 7 889	kr 13 949	Kr 11 680	Kr 8 380

Renteinntekter, utbytte og renteutgifter

Innskotsrenta har "stabilisert seg" på eit forholdsvis lågt nivå og renteinntektene er omlag vidareført på same nivå som i 2018, sjølv lånerenta er lagt opp til blir noko heva. Med eit høgt investeringsnivå, blir likviditeten ofte meir pressa og dette reknar ein med "motverkar" ei auke i rentenivå på innskot.

Utbvette frå VTK er budsjettet i 2019 til 1,1 million, som er ei vidareføring av nivå i 2018.

Renteutgiftene går opp (0,7 mill.). Dette skuldast at ein legg til grunn 0,35% høgare rente på innlån enn i 2018-budsjettet (budsjettet lånerente er 1,95%). Mykje av lånegjelda har finansiert investeringar innan VA-sektoren, og dermed blir lånerenter i realiteten dekt over sjølvkostrekneskapen.

Avdragsutgifter

I 2019 er det lagt til grunn å betale avdrag etter oppsett betalingsplan. Ein tilrår ikkje redusere avdragsutgiftene, slik ein har gjort i nokre høve tidlegare, primært på bakgrunn av "utakt" mellom avdrag og avskrivingar i sjølvkostberekinga. Ein legg i staden opp til å ta opp låna så seint i 2019, at det ikkje blir betalt avdrag før i 2020. Avdragsutgiftene er kr 8.937.000, som er kr 276.000 meir enn i opphavleg budsjett for 2018. Slik budsjettet for avdrag nå er innretta, legg ein til grunn at ein har god margin til kommunelova sitt minimumskrav til avdragsutgifter i driftsbudsjettet.

2.4 Budsjettkjema 1B (driftsrammer)

Budsjettkjema 1B Driftsbudsjettet, fordelt på EININGS-STRUKTUR			
Tall i 1 kroner	Budsjett 2019	Oppr. budsjett 2018	Rekneskap 2017
Driftsutgifter pr. EININGS-STRUKTUR			
Felles	15 891 000	17 739 000	4 306 886
Sentrale inntekter, renter og avdrag	0	0	0
Eining for skule	25 843 000	25 953 000	24 209 115
Eining for barnehage	16 576 000	15 164 000	14 054 568
Eining for kultur	6 108 000	6 625 000	6 309 693
Eining for helse og habillitering	26 136 000	24 229 000	23 228 304
Eining for omsorg	24 872 000	24 128 000	25 316 126
Eining for teknisk drift	10 942 000	10 719 000	15 063 656
Interkommunalt plankontor	349 000	316 000	134 701
Ymse prosjekt	100 000	0	0
Sjølvkost - vatn og kloakk	-5 965 000	-5 350 000	-1 083 832
Nav Nissedal	3 493 000	3 452 000	3 106 818
Nærings og reiseliv	330 000	500 000	528 758
Sum fordelt	124 675 000	123 475 000	115 174 792

Rammeendringane framkjem slik som tabellane under syner.

Felles - Ramme-endringar frå 2018 til 2019	
Opprinnelig ramme i 2018	17 739 000
Heilårsverknad lønsvekst, sentral lønspott og endring i pensjonskostnader	656 000
Heilårsverknad generell prisvekst	325 000
Erstatningssum Gaukås stasjon utbetalte	-300 000
Valår	100 000
Auke i konsesjonskraftinntekter	-2 367 000
Kostnadsdekning ved gebyr på faktura kommunale avg./eigedomsskatt (k-sak 13/18)	-180 000
Drift nytt internkontrollsysten (k-sak 65/18)	30 000
Kommunepsykolog (løving mellombels trekt inn i 2019)	-150 000
Nytt reglement og 1 dagmøte i k-styret (k-sak 47/18)	50 000
Samarbeid kraftområde k-sak 72/18	17 000
Auka låneopptak fellesrådet (k-sak 54/18)	35 000
Oppfølgjing ADMU-sak 6/18	400 000
Oppgåvekorrigert ramme 2019 - ordinær drift	16 355 000
Tiltak i 2019:	
Nye iPadar etter val	50 000
Ekstern hjelpe/utgifter kommuneplan	30 000
Pott avsett til kommunale arbeidsmarknadstiltak trekt inn	-500 000
0,25% effektivisering	-44 000
Framlegg til ramme for 2019:	15 891 000

Skule - Ramme-endringar frå 2018 til 2019	
Opprinnelig ramme i 2018	25 953 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	404 000
Heilårsverknad generell prisvekst	64 000
50% lærarstilling reduksjon budsjett 2018 – heilår	-180 000
Ekstragruppe vaksenopplæring avslutta vår 2018	-166 000
Ressurs kombinasjonsklasse budsjett 2018 – avslutta	-100 000
3-deling Kyrkjebrygda skule (K-sak 16/18)	485 000
Spesialpedagogiske vedtak (F-sak 25/18, 44/18, 45/18, 75/18)	1 418 000
Kombinasjonsklasse (K-sak 18/18)	140 000
Nedlegging av Fjone skule (K-sak 35/18)	-2 299 000
Oppgåvekorrigert ramme 2019	25 719 000
Tiltak i 2019:	
Auke SFO-gebyr med deflator 2,8%	-11 000
Husleige – mellombels løsing ved ombygging/nybygg – Kyrkjebrygda oppvekstsenter	200 000
0,25% effektivisering	-65 000
Framlegg til ramme for 2019	25 843 000
Barnehage - Ramme-endringar frå 2018 til 2019	
Opprinnelig ramme i 2018	15 164 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	296 000
Heilårsverknad generell prisvekst	19 000
Spesialpedagogiske tiltak (F-sak 58/18 og 122/18)	1 204 000
Oppgåvekorrigert ramme 2019 - ordinær drift	16 683 000
Tiltak i 2019:	
Auke eigenbetaling til maks-tak kr 2.990 (01.01.19) og kr 3.040 (01.08.19) for fulltidsplass	-69 000
0,25% effektivisering	-38 000
Framlegg til ramme for 2019	16 576 000

Kultur - Ramme-endringar frå 2018 til 2019	
Opprinnelige ramme i 2018	6 625 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	171 000
Heilårsverknad generell prisvekst	16 000
Reduksjon introduksjonsstønad	-800 000
Redusert tolkebehov ved bruk av 2-språkleg miljøarbeider	-25 000
Ansvarsavklaring kring utgiftsdekning flyktning – overført NAV	-98 000
Oppgåvekorrigert ramme 2019 - ordinær drift	5 889 000
 Tiltak i 2019:	
Laurdagsope bibliotek/basseng – finansiert av fellespostt/eigedomskattepostt	170 000
Støtte til Nissedalskoret – oppfølgjing av k-sak 23/18	50 000
Auke av bokinnkjøp bibliotek – satsing på lesing	15 000
0,25% effektivisering	-16 000
Framlegg til ramme for 2019	6 108 000

Helse og habilitering - Ramme-endringar frå 2018 til 2019	
Opprinnelige ramme i 2018	24 229 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	224 000
Heilårsverknad generell prisvekst	79 000
Auka tiltaksutgifter barnevern	644 000
Brukar ut av refusjonsordning ress.brukarar	400 000
Reduserte inntekter legekontor	450 000
Auka kostnader legevakt/serviceavtale med. utstyr	72 000
Fast bilgodtgjersle tilsette psykiatri	29 000
Oppgåvekorrigert ramme for 2019 - ordinær drift	26 127 000
 Tiltak i 2019:	
Driftstilskot senter mot incest og seksuelle overgrep	9 000
Bytte av møbler Mila aktivitetssenter	60 000
0,25% effektivisering	-60 000
Framlegg til ramme 2019	26 136 000

Omsorg - Rammeendring 2018 – 2019	
Opprinnelige ramme i 2018	24 128 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	351 000
Heilårsverknad generell prisvekst	40 000
Reduksjon – eigenbetaling/inntekter	300 000
Fast bilgodtgjersle – tilsette heimehjelp	43 000
Oppgåvekorrigert ramme 2019 - ordinær drift	24 862 000
 Tiltak i 2019:	
Ny omm på kjøkkenet	70 000
0,25% effektivisering	-60 000
Framlegg til ramme for 2019	24 872 000

Teknisk - Ramme-endringar frå 2018 til 2019	
Opprinneleg ramme i 2018	10 719 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	77 000
Heilårsverknad generell prisvekst (inkl. auke i straumforbruk)	153 000
Prisauke straum utover ordinær prisvekst	150 000
Taktekking kommunehuse utført	-300 000
Vask på jordmorkontor	-25 000
Fremførbart underskot feining (jf. 2. tertial 2018)	-30 000
Fast køyregodtgjersle – tilsette reinhald	101 000
Nedlegging av Fjone skule – innsparing FDV-kostnad	-213 000
Deltaking i Sør-Øst 110 IKS (K-sak 58/18)	75 000
Auke bruk av kraftfond komm.vegar/ferje	-9 000
Oppgåvekorrigert ramme 2019 - ordinær drift	10 698 000
 Tiltak i 2019:	
Auke husleiger med 3,4% (konsumprisindeks)	-80 000
Utbetring kjøkken kjellar NOS	80 000
Ny motor kjøle kjøkken NOS	75 000
FDV-utgifter Fjone barnehage	195 000
0,25% effektivisering	-26 000
Framlegg til ramme 2019:	10 942 000

Plankontoret - Ramme-endringar frå 2018 til 2019	
Opprinneleg ramme i 2018	316 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader	22 000
Heilårsverknad generell prisvekst	4 000
Endring fordelingsnøkkelen pga. folketalsutvikling	7 000
Oppgåvekorrigert ramme 2019 - ordinær drift	349 000
 Tiltak i 2019:	
	-
Framlegg til ramme for 2019	349 000

Ymse prosjekt - Ramme-endringar frå 2018 til 2019	
Opprinneleg ramme i 2018	0
Oppgåvekorrigert ramme 2019 - ordinær drift	0
 Tiltak i 2019:	
Reguleringsplan Treungen sentrum	60 000
Reguleringsplan Framnes Øvre	40 000
Framlegg til ramme for 2019	100 000

Sjølvkost - Ramme-endringar frå 2018 til 2019	
Opprinneleg ramme i 2018	-5 350 000
Endring ramme m.a. p.g.a. høgare avskrivingsgrunnlag	-615 000
Oppgåvekorrigert ramme 2019 - ordinær drift	-5 965 000
 Tiltak i 2019:	
	0
Framlegg til ramme for 2019	-5 965 000

Nav - Ramme-endringar frå 2018 til 2019	
Opprinnelige ramme i 2018	3 452 000
Heilårsverknad lønsvekst og endring i pensjonskostnader/generell prisvekst	43 000
Ansvarsavklaring – utgiftsdekning flyktning – overført frå kultur	98 000
Oppgåvekorrigert ramme 2019 - ordinær drift	3 593 000
 Tiltak i 2019:	
Antatt effekt på øk. sosialhjelp ved tiltaket "Re-start" og kommunale arb.marknadstiltak	-100 000
Framlegg til ramme for 2019	3 493 000

Næring - Ramme-endringar frå 2018 til 2019	
Opprinnelige ramme i 2018	500 000
Oppgåvekorrigert ramme 2019 - ordinær drift	500 000
 Tiltak i 2019:	
Vidareføring av laurdagsope bibliotek/basseng – ramme overf. kultur – fin. av fellespott/eigedomsskattepott	-170 000
Framlegg til ramme for 2019	330 000

2.5 Økonomisk oversikt – budsjett 2019

Budsjett Økonomisk oversikt - Drift

Tall i 1000 kroner

	Budsjett 2019	Oppr. budsjett 2018	Rekneskap 2017
DRIFTSINNTEKTER			
Brukarteringer	-6 296	-7 099	-5 977
Andre sal- og leigeinntekter	-35 872	-26 124	-24 840
Overføringer med krav til mottakingar	-16 286	-14 744	-23 077
Rammetilskot	-65 959	-63 878	-59 017
Andre statlege overføringer	-8 774	-12 147	-14 547
Andre overføringer	-5 474	-3 105	-4 309
Inntekts- og formueskatt	-38 165	-34 050	-35 709
Eigedomsskatt	-13 297	-13 100	-14 630
Andre direkte og indirekte skattar	-7 534	-7 884	-7 531
Sum driftsinntekter	-197 657	-182 131	-189 637
DRIFTSUTGIFTER			
Lønsutgifter	104 647	100 937	102 481
Sosiale utgifter	24 584	24 138	23 957
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal produksjon	27 972	26 195	27 953
Kjøp av tenester som erstattar kommunal produksjon	8 690	7 247	12 249
Overføringer	19 639	19 584	11 147
Avskrivningar	10 500	9 417	9 567
Fordelte utgifter	-653	-265	-1 015
Sum driftsutgifter	195 379	187 253	186 340
Brutto driftsresultat	-2 278	5 122	-3 297
EKSTERNE FINANSINNTEKTER			
Renteinntekter og utbytte	-2 044	-1 514	-1 612
Gevinst finansielle instrument (omløpsmiddel)	0	0	0
Mottekne avdrag på lån	-30	-20	-4
Sum eksterne finansinntekter	-2 074	-1 534	-1 616
EKSTERNE FINANSUTGIFTER			
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	3 561	2 480	2 499
Tap finansielle instrumenter (omløpsmiddel)	0	0	0
Avdragsutgifter	8 937	8 661	7 700
Utlån	30	30	47
Sum eksterne finansutgifter	12 528	11 171	10 246
Resultat eksterne finanstransaksjonar	10 454	9 637	8 631
Motpost avskrivningar	-10 500	-9 400	-9 567
Netto driftsresultat	-2 324	5 359	-4 234
BRUK AV AVSETNINGAR			
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	0	0	-4 434
Bruk av disposisjonsfond	-1 400	-2 043	-2 183
Bruk av bundne fond	-3 108	-5 550	-4 538
Sum bruk av avsetninger	-4 508	-7 593	-11 155
AVSETNINGAR			
Overføring til investeringsrekneskap	0	0	0
Dekking av tidlegare års rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	0
Avsetnad til disposisjonsfond	0	0	8 231
Avsetnad til bundne driftsfond	6 832	2 234	3 100
Sum avsetningars	6 832	2 234	11 331
Rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk	0	0	-4 058

2.6 Budsjettkjema 2A og 2B (Investeringsprosjekt)

Vedtak i høve til investeringsbudsjettet fattast i høve til budsjettkjema 2A og 2B

For prosjekt som gjev mva-kompensasjon, så inngår mva i dei oppgjevne kostnadene.

Budsjettkjema 2A - Investeringsbudsjettet			
Tall i 1000 kroner	Budsjett 2019	Opprinnelige budsjett 2018	Rekneskap 2017
INVESTERINGSBEHOV			
Investeringar i anleggsmiddel	90 676	39 763	39 478
Utlån og forskottering	6 902	520	2 299
Avdrag på lån	479	340	334
Dekking av tidlegare års udekka	0	0	0
Avsetningar	563	0	1 061
Årets finansieringsbehov	98 620	40 623	43 172
FINANSIERING			
Bruk av länemidlar	-76 287	-21 434	-26 636
Inntekter frå sal av anleggsmiddel	-570	-520	-269
Tilskot til investeringar	-2 505	-1 033	-700
Mottekne avdrag på utlån og refusjonar	-9 285	-9 086	-12 454
Kompensasjon for meirverdiavgift	-5 221	-3 112	-2 639
Andre inntekter	-4 752	-4 860	-104
Sum ekstern finansiering	-98 620	-40 045	-42 802
Overført frå driftsbudsjetten	0	0	0
Bruk av tidlegare års udisponert	0	0	0
Bruk av avsetningar	0	-578	-370
Sum finansiering	-98 620	-40 623	-43 172
Udekka / Udisponert	0	0	0

Kommentarar til Budsjettkjema 2A

Investeringar i anleggsmiddel

Sjå kommentarar under Budsjettkjema 2B

Utlån og forskotering

Eigenkapitalinnskot i Klp med kr 570.000.

Inntekter frå sal av anleggsmiddel

Legg til grunn sal av tomter tilsvarande kr 570.000. Dette for å finansiere EK-innskot KLP. Dette kan ikkje lånefinansierast og det er nå ikkje att ubunde investeringsfond. Då ein ikkje lenger har ubundne investeringsfond, er sal av anleggsmidlar einaste aktuell finansiering, i tillegg til overføring frå drift. Dersom det ikkje blir tomtesal, må ein kome attende til alternativ finansiering av EK-innskotet.

Refusjonar:

Sum på 6.750.000 er 2 anleggsbidragsavtalar på Kyrkjebygdaheia på til saman 5,5 mill. Eit årleg avdrag på anleggsbidrag Bakkebufjellet på kr 563.000 og refusjon frå Kviteseid på FKB-prosjektet (kr 208.000). I tillegg mottatte avdrag på etableringslån på kr 479.000.

Kompensasjon for meirverdiavgift

Meirverdiavgift er inkludert i summane under Investeringar i anleggsmiddel, og kompensasjonen vert å sjå på som finansieringsinntekt.

Budsjettkjema 2B**Investeringsbudsjettet fordelt på investeringsprosjekt**

Alle tall i 1000 kroner	Budsjett 2019	Oppr. budsjett 2018	Regnskap 2017
Frå budsjettkjema 2A:			
Investeringar i anleggsmiddel	90 676	39 763	39 478
Fordeling på investeringsprosjekt			
Kjøp og sal av aksjar, andelar og tomter	0	0	177
Nissedal sin del av fellesinvesteringar - Gautefallheia	4 048	4 140	169
VA-Gautefallheia - Trinn4 - Drangedal avløp	4 752	4 860	0
VA-Gautefallheia - Trinn6 - Vassverk i Treungen	0	0	104
Overvakningsanlegg - VA drift	500	1 000	0
Miljøretta helsevern - påkostningar skulebygg	0	350	184
Adressering-skilting-vegnamn	0	113	40
Utbyggingsavtale-Naurak-felt1	0	112	0
Satsing på lkt i skulen	0	0	63
Asfaltering av grusvegar	0	0	3 382
Omlegging av kloakkledning Landvik-TreungenRA	0	0	61
Vassforsyning-Sandtjønnlia hyttefelt m.fl.	0	0	2 542
Vass- og kloakkledning til Ånundsbuoddane	0	0	335
Utbygging-Tveit skule - småskulen	0	1 750	7 817
Ombygging-kommunehuset-2.etc.	0	0	2
Oppgradering Agresso til Milestone	0	0	324
Utviding av Framnes bustadfelt	0	0	1 442
Tur-sykkelbane Åmli - Treungen	2 969	1 716	0
4 Utleigebustader - Flyktnigar	128	4 100	11 196
4 omsorgsbustader - Omsorgssenteret	0	7 995	6
Oppgradering av Office	0	410	0
Vass- og avløpsledning - Eriksneset/Treungen Hyttegrend	0	0	798
Utbyggingsavtale - Felehovet nord, felt C	0	255	1 480
Nissedal renseanlegg - ny inntaksrist	0	0	276
Utviding av driftsovervaking - vatn og kloakk	0	0	999
Kommunal vassforsyning - Bjørnntjønn fjellgrend	0	270	1 580
Ladestasjon - Treungen	0	0	494
Anleggsbidragsavtale-Naurak, ø.del felt 1-kloakk	240	420	535
Svikkollen hyttefelt - vass- og avlaupsløsing	372	1 850	1 332
Utviding av VA-nettet i Nordbygda - Volline gard	0	0	1 234
Vassforsyning i Bjørnntjønn hyttegrend	0	4 100	0
Ånundsbuoddane-hovudgrøft og internett	390	1 322	2 282
Prosjektering-hovudleidning-Treungen-Kyrkjebygda	610	1 175	325
Personbil - flyktningstenesta	0	400	0
Rehabilitering - Oddane aldersbustader	735	750	0
Rehabilitering - bruer - kommunale veganlegg	0	1 000	0
Kleiwegen - Asfaltering	1 107	688	0
Kjøp/innløsing - Tomt Gaukås stasjon	0	200	0
Aktivitetspark - Kyrkjebygda oppvekstsenter	787	787	0
Hovudleidningar - vatn og kloakk Kyrkjebygde	9 558	0	0
Høgdebasseng - Kyrkjebygde	11 123	0	0
Ombygging/tilbygg - Kyrkjebygda oppvekstsenter	12 450	0	0
Eriksneset hyttefelt - VA-planar og anleggsbidrag	0	0	300
Anleggsbidragsavtale-Utsjå hyttegrend trinn 2	1 254	0	0
Vass- og avløpsleidning Treungen-Kyrkjebygda	25 000	0	0
Infrastruktur - digitalisering i barnehage og skule	1 636	0	0
Oppgradering - Agresso Milestone 7	375	0	0
Damkollen bustadfelt	2 250	0	0
FKB-kartlegging	423	0	0
Tenestebilar omsorg/teknisk	725	0	0
Kyrkjebygde - Opprusting av eks. anlegg - Anleggsbidragsavta	4 500	0	0
Kyrkjebygde - Utviding av eks. anlegg - Anleggsbidragsavtale	1 000	0	0
Oppgradering uteområde - barnehagane	625	0	0
Ombygging/rehabilitering Fjone barnehage	1 900	0	0
Kunstgrasbane - Sentralidrettsanlegget i Treungen	1 219	0	0
Sum fordelt	90 676	39 763	39 478

Kommentarar til budsjettskjema 2B - investeringsprosjekt

Restløyingar frå 2018-budsjett:

Jf. vedtak i kommunestyresak 78/18 er restløyingar frå 2018-budsjettet lagt inn i 2019-budsjettet.

Tur-/sykkelløype Åmli-Treungen:

Ramme for prosjektet auka med kr 1.333.000. Dette etter anbod på prosjektet er kome inn. Men det trengs å gjerast ei tilpassing mellom motteke anbod og prosjektramme. Prosjektet er etter denne endringa av ramme finansiert med kr 1.100.000 i bruk av lån. Prosjektet omfattar og skilting av traseen.

Hovudleidningar – Vatn og Kloakk Kyrkjebygdheia:

Prosjektet vedteke i k-sak 2/18, med ei prosjektramme på kr 14.210.000, med ei budsjettramme i 2019 på kr 7.910.000.

Høgdebasseng – Kyrkjebygdheia:

Prosjektet vedteke i k-sak 2/18, med ei prosjektramme på kr 11.200.000, med ei budsjettramme i 2019 på kr 6.200.000.

Vass- og avlaupsleidningar Treungen-Kyrkjebygda:

Prosjektet blei vedteke i k-sak 41/18, med ei prosjektramme på 35 mill., med ei budsjettramme i 2019 på 25 mill.

Digitalisering – skule og barnehage:

Prosjektet er vedteke i k-sak 40/18, med ei ramme på kr 2.055.000 inkl. mva., med ei budsjettramme i 2019 på kr 1.636.000 inkl. mva.

Oppgradering av agresso:

Versjonen av økonomisystemet Agresso vi har idag blir berre støtte ut 2019. Det er derfor behov for å oppgradere dette systemet og det er anslått til å koste kr 375.000 (inkl. mva.).

Damkollen bustadfelt:

Anslag på kostnad for opparbeiding av dette bustadfeltet, jf. utarbeidd tomtedelingsplan gir ein kostnad på kr 2 mill. eks. mva. Tomtedelingsplan syner at det blir 6 store tomter i feltet. Sal av tomter er ikkje teke med i finansieringa. Tomtepris vil bli avklart ved eit seinare høve.

FKB-kartlegging:

Oppdatering av **Felles Kart Database**. Dette er eit prosjekt Plankontoret starta i 2018 og som vil gå fram til 2020. Total kostnad er kr 1.035.000 inkl. mva. (prosjektramme). Løying i 2019 er kr 423.000 inkl. mva. , der Nissedal sin del kr 130.000 (38%). Kostnad i 2018 vil bli innarbeidd i investeringsbudsjettet i eiga sak i desember.

Kjøp av tenestebilar:

Det er behov for utbytting av ein bil for heimesjukepleia (bytte av ein 2008-modell) og ein bil for teknisk (ein 1999-modell). Det er lagt til grunn at både bilane som blir kjøpt inn er varebilar. Prosjekt-/budsjettramme er kr 725.000 inkl. mva.

Anleggssbidragsavtale Kyrkjebygdheia utviding/opprusting av anlegg:

Avtalane er vedteke i kommunestyresak 2/18. Både avtalane er fullfinansiert med anleggssbidrag på til saman 5,5 mill.

Oppgradering uteområde – barnehagane:

Fleire av barnehagane har dårlig/ingen leikeapparater. I tillegg er det peika på manglande vognskjul ved nokre av barnehagane. Det er og behov for generell oppgradering av uteområda. Summen skal fordelast etter at det er lagt fram ei oversikt over behova i alle barnehagane. Prosjekt/budsjettramme kr 625.000 inkl. mva.

Ombygging/rehabilitering Fjone barnehage:

For å kunne starte opp barnehage i skullebygget på Fjone, er det behov for å gjere betydelige oppgårderingar/ombyggingar. Dette gjeld særlig toalett/stellerom og kjøkken, men det er og lagt inn det ein kan kalle generell oppgradering. I tillegg må ein og flytte veggar og bygge om delar av eksisterande areal. Ventilasjon er også nadsynt å oppgradere. Det er også sett av midlar til utomhusarbeid, gjerde og leikeapparat. Prosjekt/budsjettramme kr 1.900.000 inkl. mva.

Kunstgrasbane – Sentralidrettsanlegget i Treungen:

Dette er eit samarbeidsprosjekt med idrettslaget. Prosjektet har ei ramme på 1,2 mill. Finansiering er ved STUI-tilskot, andre tilskot og mva-kompensasjon.

2.7 Økonomisk oversikt – investeringsbudsjettet 2019

Budsjettskjema			
Økonomisk oversikt - Investering			
Tall i 1000 kroner	Budsjett 2019	Oppr. budsjett 2018	Rekneskap 2017
INNTEKTER			
Sal av driftsmidlar og fast eigedom	-570	-520	-269
Andre salsinntekter	-4 752	-4 860	-104
Overføringer med krav til mottying	-8 806	-8 746	-11 920
Kompensasjon for meirverdiavgift	-5 221	-3 112	-2 639
Statlege overføringer	-2 505	-1 033	0
Andre overføringer	0	0	-700
Renteinntekter, utbytte og eigaruttag	0	0	0
Sum inntekter	-21 854	-18 271	-15 631
UTGIFTER			
Lønsutgifter	0	0	1
Sosiale utgifter	0	0	0
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal eigenproduksjon	89 503	40 791	37 007
Kjøp av tenester som erstattar kommunal eigenproduksjon	0	0	0
Overføringer	5 221	3 112	2 639
Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	0	0	0
Fordelte utgifter	-4 048	-4 140	-169
Sum utgifter	90 676	39 763	39 478
FINANSIERINGSTRANSAKSJONAR			
Avdragsutgifter	479	340	334
Utlån	6 332	0	1 794
Kjøp av aksjar og andelar	570	520	504
Dekking av tidlegare års udekka	0	0	0
Avsetningar til ubundne investeringsfond	0	0	262
Avsetningar til bundne investeringsfond	563	0	798
Sum finansieringstransaksjonar	7 944	860	3 694
Finansieringsbehov	76 766	22 352	27 541
FINANSIERING			
Bruk av lån	-76 287	-21 434	-26 636
Mottekne avdrag på utlån	-479	-340	-535
Sal av aksjar og andelar	0	0	0
Overføringer frå driftsrekneskap	0	0	0
Bruk av tidlegare års udisponert	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	-578	-370
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0
Sum finansiering	-76 766	-22 352	-27 541
Udekka / Udisponert	0	0	0

2.8 Eigenbetalingar/avgifter 2019

ØKONOMIPLAN - EIGENBETALINGAR/AVGIFTER					
Tekst	B-2018	B-2019	Auke %	Auke Kr	
Tomtepris komm. Bustadfelt (minstepris 50.000)					
Tilleggsareal pr. m2	20	20	0%	0	
Husleige komm.hus pr. m pr. år	864	864	0%	0	
Husleige Tannlege pr. m pr. år (avt.fest. reg.)	795	795	0 %	0	
Kopiering pr. kopi (inkl. MVA)	2,00	2,00	0%	0	
Gebyr etablererprøve for styrar serveringstad	400	400	0%	0	
Foreldrebetaling barnehage pr. mnd.					
18 timer pr.veke / 19 t. Felle & Kyrkjebygda	1 410	1 460	3,4%	50	
27 timer pr. veke / 28,5 t. Felle & Kyrkjebygda	2 000	2 070	3,4%	70	
36 timer pr.veke / 38 t. Felle & Kyrkjebygda	2 570	2 660	3,4%	90	
45 timer pr. veke / 47,5 t. Felle & Kyrkjebygda	2 910	2990/3040	3,4%	80	
Kjøp av enkeltdagar	360	370	3,4%	10	
Foreldrebet. barnehage pr.mnd.-inntekt u/3G					
18 timer pr.veke	170	175	2,9%	5	
27 timer pr. veke	230	235	2,2%	5	
36 timer pr.veke	300	310	3,3%	10	
45 timer pr. veke	385	400	3,9%	15	
Foreldrebetaling skulefritid pr. mnd.					
0 - 3 timer pr. veke	420	430	2,3%	10	
4 - 6 timer pr. veke	685	705	2,9%	20	
7 - 12 timer pr.veke	1 000	1 030	3,0%	30	
13 - 20 timer pr. veke	1 470	1 510	2,7%	40	
Kjøp av enkeltdagar(t.d.dagar fram til skulestart/etter skuleslutt)	210	215	2,4%	5	
Eigenbetaling kulturskulen pr. år	2 260	2 260	0%	0	
Bading (pr. gong)					
Born	20	20	0,0 %	0	
Vaksne (o/18 år)	40	40	0,0 %	0	
Leige av lys-/lydutstyr					
Utleige av lysutstyr, liten pakke pr. time	300	300	0,0 %		
Utleige av lysutstyr, stor pakke pr. time	600	600	0,0 %		
Utleige av lydutstyr, liten pakke pr. time	300	300	0,0 %		
Utleige av lydutstyr, stor pakke pr. time	600	600	0,0 %		

Abonnementsordning for heimehjelp (pr. mnd.)				
Inntekt 0-2 G (fylgjer statlege maks.satsar)	205	205	0%	0
Inntekt 2-3 G	530	530	0%	0
Inntekt 3-4 G	1 055	1 055	0%	0
Inntekt 4-5 G	1 580	1 580	0%	0
Inntekt over 5 G	1 900	1 900	0%	0
Timebetaling for heimehjelp				
Timepris uavhengig av inntekt	220	220	0%	0
Tryggingsalarmar				
Tildeling/montering	0	0		0
Månadleg leige (via fasttelefon)	250	250	0%	0
Månadleg leige (via mobiltelefon)	280	280	0%	0
Leige av kommunale hjelphemiddel pr.mnd	0	0		0
Transport til/frå dagsenter/dagaktivitetar	50/25	50/25	0,0 %	0
Korttidsopphold inst. - Dagpris (fylgjer statlege maks.satsar)	80	80	0,0 %	0
Korttidsopphold inst. - Døgnpris (fylgjer statlege maks.satsar)	160	160	0,0 %	0
Kjøp av middag	65	75	15%	10
Aldersbustader pr. mnd.				
Oddane 1	4 800	4 965	3,4%	165
Oddane 2, 2 høgda B14, A og B	4 695	4 855	3,4%	160
Oddane 2, underetasje, C og D	4 695			
Framnes II - Fredheim og Roheim	4 800	4 965	3,4%	165
Omsorgsbustader Pr. mnd.				
Omsorgssenteret	5 435	5 620	3,4%	185
Kåsa B, C, D.	6 025	6 230	3,4%	205
Kåsa bustad A, E	6 930	7 165	3,4%	235
Leigeinntekter pr. mnd.				
Framnes hovudleilighet (prøvebustad)	4 430	4 580	3,4%	150
Framnes hybelleilighet (prøvebustad)	2 345	2 425	3,4%	80
Dølali rekkjehus (prøvebustad)	4 695	4 855	3,4%	160
Larstun hybelhus A, B, C. (prøvebustad)	4 695	4 855	3,4%	160
Larstun hybelhus D (ikkje oppussa) (prøvebustad)	4 105	4 245	3,4%	140
Kåsa/Solli - Prøvebustad	6 400	6 620	3,4%	220
Solås – Prøvebustad	6 400	6 620	3,4%	220
Forstandarbustad	6 400	6 620	3,4%	220
Flyktningbustad - Framnes/Tveitsund bustadfelt	6 750	6 980	3,4%	230
Vasstårnet	800			
Bu til turistinfomasjonen	1 500	1 550	3,4%	50
Lokstallen	1 000			
Auke husleige prøvebustader etter utløp av tidsavgrensa avtale	33 %	33 %		
Pelsdyrområde				
Leige pr.da pr. år - Vadmoen	435	435	0,0 %	0
Mila aktivitetssenter				
Leige laurdag/søndag eller både dager.	1 685	1 685	0%	0

Tillegg for fredag kveld	675	675	0%	0
Vekedager/kveldar	675	675	0%	0
Vatn og avløp				
Heilårsbustad				
Vatn:				
Årsgebyr vatn abonnementsgebyr pr. år	1 900	1 900	0%	0
Årsgebyr vatn - forbruksgebyr pr. m3	12,00	12,00	0 %	0
Eingangsgebyr for tilknyting til vatn	7 500	7 500	0%	0
Avløp:				
Årsgebyr avløp – abonnementsgebyr pr. år	1 564	1 564	0%	0
Årsgebyr avløp – forbruksgebyr pr. m3	9,00	9,00	0 %	0
u/vassmålar vert rekna 200m3 forbruk i året				
Eingangsgebyr for tilknyting til avløp	7 500	7 500	0%	0
Fritidsbustad				
Vatn:				
Årsgebyr vatn abonnementsgebyr pr. år	1 900	1 900	0%	0
Årsgebyr vatn - forbruksgebyr pr. m3	12,00	12,00	0 %	0
Eingangsgebyr for tilknyting til vatn	60 000	60 000	0%	0
Eingangsgebyr for tilknyting til vatn – låg sats	15 000	15 000	0%	0
Avløp:				
Årsgebyr avløp – abonnementsgebyr pr. år	1 564	1 564	0%	0
Årsgebyr avløp – forbruksgebyr pr. m3	9,00	9,00	0 %	0
u/vassmålar vert rekna 100m3 forbruk i året				
Eingangsgebyr for tilknyting til avløp	60 000	60 000	0%	0
Eingangsgebyr for tilknyting til avløp – låg sats	15 000	15 000	0%	0
Næringsbygg og offentlege bygg				
Vatn:				
Årsgebyr vatn abonnementsgebyr pr. år	1 900	1 900	0%	0
Årsgebyr vatn - forbruksgebyr pr. m3	12,00	12,00	0 %	0
Eingangsgebyr for tilknyting til vatn	7 500	7 500	0%	0
Avløp:				
Årsgebyr avløp – abonnementsgebyr pr. år	1 564	1 564	0%	0
Årsgebyr avløp – forbruksgebyr pr. m3	9,00	9,00	0 %	0
u/vassmålar vert rekna 100m3 forbruk i året				
Eingangsgebyr for tilknyting til avløp	7 500	7 500	0%	0
Reinseanlegg over 50 PE	6 000	6 000	0%	0
Feiing				
Årsavgift feiing/tilsyn pr. pipe	220	265	20,4%	45
Ymse				
Tilskot private vegar. (K-faktor)	6	6	0,0 %	0
Timepris - Utleige teknisk personell	395	405	2,5 %	10

2.8.1 Renovasjon (Indre Agder og Telemark Avfallselskap IKS)

Abonnement for hushaldningar:

Val av dunk til restavfall	Årleg gebyr eks. mva. 2018	Årleg gebyr eks. mva. 2019
140L dunk med henting kvar 3. veke	2 323,20	2 369,60
140L dunk med henting kvar 6. veke. <i>(Berre for einslige alderspensjonistar)</i>	1 822,40	1 858,40
240L dunk med henting kvar 3. veke	3 208,-	3 272,-
360L dunk med henting kvar 3. veke	4 041,60	4 122,40
Frådrag for heimekompostering med godkjent varmekompostbinge og avtale med IATA IKS	-294,40	-300
Årlig grunngebyr	1 084,-	1 105,60

Gebyr for hytter og fritidshus:

Kategori A:

Hytter/koier med låg standard utan straum, utan vegsamband (over 2 km) og frådelt. Der bygningen ikkje er frådelt, kan det vere fellesløysing med hovudbruket når denne har hushald renovasjon.

Kategori B:

Spreidde hytter utanom felt og utan innlagt vatn og avløp.

Fråflytte gardsbruk og hus som blir nytta som feriehus og som ligg einbølt (spreidd).

Kategori C:

Hytter i felt utan innlagt vatn og avløp.

Kategori D:

Hytter med høg standard, veg, vatn og avløp.

Fråflytte hus med høg standard (veg, vatn, avløp).

Kategori E:

Hytter som er eigde av firma og institusjonar, hytter der føremålet er utleige og private hytter med bruksareal (BA) over 150m². Hytter med bruksareal over 300m² får dobbelt gebyr.

Kategori	Grunngebyr		Variabelt gebyr		Gebyr u/mva	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
A	614,00	626,00	198,00	201,00	812,00	827,00
B	614,00	626,00	395,00	402,00	1009,00	1028,00
C	614,00	626,00	790,00	804,00	1404,00	1430,00
D	614,00	626,00	1186,00	1206,00	1800,00	1832,00
E	614,00	626,00	1581,00	1608,00	2195,00	2234,00
E over 300m²	614,00	626,00	3162,00	3216,00	3776,00	3842,00

Avfallsbuer:

	2018	2019
Tilleggsgebyr for å nytte avfallsbu	77,50	79,00
Tilleggsgebyr i hyttefelt for å nytte avfallsbu	156	159
Ekstra nøkkel	260	260

Gebyr for slamtømming

Gebyr for slamtømming eksl. mva:

For dei med fast avtale er gebyret årlig:

	2018	2019
Tøming av slamavskiljar 0 – 4 m ³ hus kvart år	1 716,80	1 751,20
Tøming av slamavskiljar 0 – 4 m ³ hus 2. kvart år	991,20	1011,20
Tøming av slamavskiljar 0 – 4 m ³ 4. kvart år	565,60	576,80
Over 4 m ³ kjem eit tillegg pr. m ³ , egne priser		

Hus

	2018	2019
Ekstra tøming (0 – 4 m ³) . Gjelder alle Hus tankar pr. gang	2902,00	2960,00
Over 4 m ³ kjem eit tillegg pr. m ³	283,20	288,80

Hytte / Feriehus

	2018	2019
Etter bestilling (0 – 4 m ³) . Gjelder alle Feriehus-tankar	3446,40	3515,20
Over 4 m ³ kjem eit tillegg pr. m ³	463,20	472,00

2.8.2 Gebyrregulativ etter plan- og bygningslova, forureiningsforskrifta og matrikkellova

Gebyrregulativ for plan- og byggesaker og utsleppssaker

Reguleringsplanar (område- og detaljregulering) pbl §12-1:	2018	2019
Behandling av nytt planforslag med krav om planprogram	42 800	43 900
Behandling av nytt planforslag	30 400	31 200
Endring av plan som krev høyring, jf §12-14	15 200	15 600
Mindre vesentleg endring av plan, jf §12-14	4 300	4 400

Dispensasjonar etter pbl §19:	2018	2019
Dispensasjon som krev sentral høyring	4 900	5 000
Dispensasjon som krev lokal høyring	3 700	3 800
Dispensasjon som ikkje krev høyring	2 500	2 600

For dispensasjonar som og krev behandling etter jordlova, blir satsane redusera med jordlovsgebyret.

Søknadspliktige tiltak etter pbl § 20-1:	2018	2019
Søknad om deling (§ 20-1, m)	2 500	2 600
Søknadsplikt med krav om ansvarlege føretak (§ 20-3), normal sats	11 400	11 700
Søknadsplikt med krav om ansvarlege føretak (§ 20-3), låg sats:	2 500	2 600
Søknadsplikt med krav om ansvarleg føretak (§20-3), 0-sats	0	0
Komplett søknad, rabatt på normal sats	-1800	-1800
Søknadsplikt utan krav om ansvarlege foretak (§ 20-4)	2 500	2 600
Rammeløyve	4 900	5 000
Pr. igangsetjingsløyve	4 900	5 000

Endringar:	2018	2019
Endring som krev nytt vedtak i godkjent søknad	2 400	2 600

Attestar og avskrifter	2018	2019
Opplysingar etter lov om eigedomsmekling. (§3-6), minstesats: (tillegg etter bruk tid)	500	500
Utskriving av ferdigattest (§21-7), byggeløyve eldre enn 5 år	2 000	2 000

Søknad om utsleppsløyve:	2018	2019
Opp til 50 pe	3 100	3 200
Frå 50 pe og over	9 700	9 900

Gebyrregulativ etter matrikkellova

Oppretting av grunneigedom og festegrunn	2018	2019
Areal 0-2.000 m ²	13 600	13 900
Areal frå 2.001 m ² – auke pr. påbyrja dekar	1 100	1 100
Matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn	2018	2019
Pr sak uansett areal	4 000	4 100
Oppmåling av uteareal på eigarseksjon	2017	2018
For fyrste to eigarseksjonar areal 0-2.000 m ²	5 000	5 100
Pr. eigarseksjon over to	2 000	2 000
Areal frå 2.001 m ² – auke pr. påbyrja 1.000 m ²	1 000	1 000
Oppretting av anleggseigedom	2018	2019
Volum 0-2.000 m ³	6 100	6 300
Volum frå 2.001 m ³ – auke pr. påbyrja 1.000 m ³	500	500
Oppretting av matrikkeining utan fullført oppmålingsforretning	2018	2019
Ved fullført oppmåling eit tilleggsgebyr	3 800	3 900
Grensejustering - Grunneigedom, festegrunn og jordsameige	2018	2019
Areal 0 - 500 m ²	6 100	6 300
Grensejustering - Anleggseigedom	2018	2019
Volum 0 – 250 m ³	3 100	3 200
Volum 251 – 1.000 m ³	6 200	6 400
Arealoverføring - Grunneigedom, festegrunn og jordsameige	2018	2019
Areal 0 – 100 m ²	4 700	4 800
Areal 100 – 250 m ²	7 000	7 200
Areal 250 – 500 m ²	9 600	9 800
Auke pr nytt påbyrja 500 m ²	500	500
Dersom grense(r) på eksisterande grunneigedom ikkje er koordinatbestemt, eit tilleggsgebyr på:	3 500	3 600
Arealoverføring - Anleggseigedom	2018	2019
Volum 0 - 500 m ³	4 000	4 100
Auke pr nytt påbyrja 500 m ³	500	500
Klargjering av eks. tomt der grensa ikkje er koordinatbestemt	2018	2019
For tomt inntil 8 000 m ² :	9 200	9 400

Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidlegare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning	2018	2019
For inntil to punkt	4 100	4 200
For overskytande grensepunkt, pr. punkt	300	300

Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidlegare er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettar.	2018	2019
For inntil to punkt	7 000	7 200
For overskytande grensepunkt, pr. punkt	700	700

Privat grenseavtale	2018	2019
For inntil 2 punkt eller 100 m grenselengde	1 200	1 200
For kvart nytt punkt eller påbyrja 100 m grenselengde	100	100
(Vel billigaste alternativ for rekvenrenten)		

Utskriving av matrikkelbrev	2018	2019
Matrikkelbrev inntil 10 sider	190	175
Matrikkelbrev over 10 sider	350	350

Gebyrregulativ etter eierseksjonslova

Seksjonering	2018	2019
Nybygg 2-4 seksjonar		6 000
Eksisterande bygg 2-4 seksjonar		8 000
Utover 4 seksjonar, pr. seksjon		500

I tillegg kjem tinglysingsgebyret på kr 525 pr. sak

Reseksjonering	2018	2019
1-4 seksjonar		8 000
Utover 4 seksjonar, pr. seksjon		500

I tillegg kjem tinglysingsgebyret på kr 525 pr. sak

Oppheving (sletting) av seksjonering	2018	2019
Oppheving (sletting) av seksjonering		3 000

2.9 Noter

2.9.1 Budsjett for kraft- og næringsfond

KRAFTFOND - AVKASTNING/DISPONERING		
	Budsjett 2018	Budsjett 2019
90% av avkastning:	kr 1 434 000	kr 1 434 000
Avsett til næringsfondet (40%)	kr 637 000	kr 637 000
Næringsadministrasjon	kr 577 000	kr 593 000
Tilskot private vegar/Fjoneferja	kr 195 000	kr 204 000
Søftestad Gruber – driftsutgifter	kr 25 000	0
Sum bruk:	kr 1 434 000	kr 1 434 000
Sum udisponert kraftfondsmedel:	kr 0	kr 0
NÆRINGSFOND - AVKASTNING/DISPONERING		
	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Renter næringsfond:	kr 3 000	kr 3 000
Avkastning fra kraftfond (40%)	kr 637 000	kr 638 000
Sum inntekter:	kr 640 000	kr 641 000
Tilskot Telemark Næringsfond	kr 59 000	0
Tilskot Telemarksvegen	kr 30 000	kr 30 000
Medlemskap Friluftsrådet Sør	kr 15 000	kr 15 000
Næringstiltak (ansvar 1410 - politisk)	kr 200 000	kr 180 000
Næringstiltak (ansvar 1410 - rådmann)	kr 23 000	kr 15 000
Reiseliv/turisme (ansvar 1411)	kr 262 000	kr 350 000
Pelsdyrområde (ansvar 4432)	kr 10 000	kr 10 000
Tilskot sommarjobb ungdom (ansvar 1412)	kr 41 000	kr 41 000
Sum disponering:	kr 640 000	kr 641 000
Sum udisponert næringsfondsmedel:	kr 0	kr 0

2.9.2 Budsjetterte dekningsgrader

Dekningsgrader – andre sjølvkostområde	R2015	R2016	R2017	B2018	B2019
Vatn	169%	151%	79%	74%	163%
Kloakk	109%	100%	80%	71%	85%
Feiring	101%	102%	105%	100%	104%
Byggesak	95%	124%	109%	131%	112%
Oppmåling	109%	108%	100%	83%	82%

3. Økonomiplan 2019-2022

3.1 Driftsbudsjett 2019-2022

Økonomiplanen er sett opp med ei forventa utvikling i åra 2020, 2021 og 2022, gitt dei føresetnader som ligg til grunn for budsjett 2019 og ei forventa utvikling av inntekter og utgifter i perioden. Oversikten over drift syner at ei vidareføring av driftsnivået i 2019 avhenger av bruk av fondsmidlar i heile planperioden.

Økonomiplan 2019-2022 - Økonomisk oversikt - Drift				
Tall i 1000 kroner	2019	2020	2021	2022
DRIFTSINNTEKTER				
Brukarkebatingar	-6 296	-6 296	-6 296	-6 296
Andre sal- og leigeinntekter	-35 872	-35 872	-36 172	-36 172
Overføringer med krav til motytingar	-16 286	-16 286	-16 286	-16 286
Rammetilskot jf. prognose og fullt distr.tilsk.	-65 959	-66 954	-65 967	-65 583
Andre statlege overføringer (int.tilskot red.)	-8 774	-4 884	-3 107	-365
Andre overføringer	-5 474	-5 474	-5 474	-5 474
Inntekts- og formueskatt jf. prog. T.F.	-38 165	-38 551	-38 760	-38 876
Eigedomsskatt (volumauke hus/hytter 100` & 5% på kraftverk)	-13 297	-13 635	-13 985	-14 352
Andre direkte og indirekte skattar	-7 534	-7 534	-7 534	-7 534
Sum driftsinntekter	-197 657	-195 486	-193 581	-190 938
DRIFTSUTGIFTER				
Lønsutgifter/sosiale utgifter	129 231	127 666	126 491	125 281
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal produksjon	27 972	27 153	27 203	26 784
Kjøp av tenester som erstattar communal produksjon	8 690	8 843	8 843	8 843
Overføringer	19 639	18 529	17 779	17 741
Avskrivingar	10 500	10 500	10 500	10 500
Fordelte utgifter	-653	-653	-653	-653
Sum driftsutgifter	195 379	192 038	190 163	188 496
Brutto driftsresultat	-2 278	-3 448	-3 418	-2 442
EKSTERNE FINANSINNTEKTER				
Renteinntekter og utbytte (renteinntekt innskot aukar)	-2 044	-2 084	-2 124	-2 164
Gevinst finansielle instrument (omløpsmiddel)	0	0	0	0
Mottekne avdrag på lån	-30	-30	-30	-30
Sum eksterne finansinntekter	-2 074	-2 114	-2 154	-2 194

EKSTERNE FINANSUTGIFTER	2019	2020	2021	2022
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	3 561	5 004	5 281	5 446
Tap finansielle instrumenter (omløpsmiddel)	0	0	0	0
Avdragsutgifter	8 937	11 390	11 284	10 703
Utlån	30	30	30	30
Sum eksterne finansutgifter	12 528	16 424	16 595	16 179
 Resultat eksterne finanstransaksjonar	10 454	14 310	14 441	13 985
 Motpost avskrivinger	-10 500	-10 500	-10 500	-10 500
Netto driftsresultat	-2 324	362	523	1 043
 BRUK AV AVSETNINGAR				
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 400	-316	-107	-257
Bruk av bundne fond	-3 108	-3 108	-3 108	-3 108
Sum bruk av avsetninger	-4 508	-3 424	-3 215	-3 365
 AVSETNINGAR				
Overføring til investeringsrekneskap	0	0	0	0
Dekking av tidlegare års rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	0	0
Avsetnad til disposisjonsfond	0	0	0	0
Avsetnad til bundne driftsfond	6 832	3 062	2 692	2 322
Sum avsetningar	6 832	3 062	2 692	2 322
 Rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk	0	0	0	0

Oppsettet syner bruk av fond (felles buffer) i 2019 på kr 1,4 mill. og i perioden 2020-2022 på kr 680.000.

Sentrale inntekter som skatt og rammetilskot er lagt inn jf. prognose motteke frå Telemarksforskning. Desse syner til ei realvekst i perioden. Det er i tillegg lagt til grunn at kommunen får fullt distriktstilskot frå 2020, slik ein fekk for 2018.

3.2 Driftsbudsjett 2019-2022 - budsjettkjema 1A pr. konto

	2019	2020	2021	2022
Skatt på inntekter og formue (jf. prognose)	-38 165	-38 551	-38 760	-38 876
Ordinært rammetilskot (jf. prognose)	-65 959	-66 954	-65 967	-65 583
Skatt på eidegod (auke ved nybygg/påbygg)	-13 297	-13 635	-13 985	-14 352
Andre direkte eller indirekte skattar 2)	-7 534	-7 534	-7 534	-7 534
Andre generelle statstilskot (red. int.tilskot)	-8 774	-4 884	-3 107	-365
Sum frie disponibele inntekter	-133 729	-131 558	-129 353	-126 710
Renteinntekter og utbytte 4)	-2 044	-2 084	-2 124	-2 164
Gevinst finansielle instrument	0	0	0	0
Renteutgifter jf. gjeldsoversikt	3 561	5 004	5 281	5 446
Tap finansielle instrument	0	0	0	0
Avdrag på lån jf. gjeldoversikt	8 937	11 390	11 284	10 703
Netto finansinntekter/-utgifter	10 454	14 310	14 441	13 985
Til dekking av tidlegare års rekneskapsmessig meirforbruk	0	0	0	0
Til ubundne avsetningar	0	0	0	0
Til bundne avsetningar 5)	0	0	0	0
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetningar	-1 400	-316	-107	-257
Bruk av bundne avsetningar 6)	0	0	0	0
Netto avsetningar	-1 400	-316	-107	-257
Til fordeling drift	-124 675	-117 564	-115 019	-112 982

3.3 Driftsbudsjett 2020-2022 – endringar pr. rammeområde i planperioden

Endringar pr. rammeområde i planperioden	2020	2021	2022
Felles:			
Gjeldande ramme året før:	15 891 000	15 604 000	15 704 000
<u>Endringar i høve til forutgående år:</u>			
Val	-100 000	100 000	-100 000
iPadar kommunstyre kjøpt inn	-50 000		0
Heilårsvirkning nytt reglement pol.godtgjersle	110 000		
Heilår kraftsamarbeid	33 000		
Int.kommunal psykolog inn att i ramma	150 000		
ADMU-sak 6/18 løyst/avslutta	-400 000		
Løyving kommuneplan trekt inn	-30 000		
Framlegg til ramme:	15 604 000	15 704 000	15 604 000
Skule:			
Gjeldande ramme året før:	25 843 000	24 939 000	24 639 000
<u>Endringar i høve til forutgående år:</u>			
Norskopplæring flyktning Kyrkjebygda	-260 000		
Red. vaksenopplæringa	-100 000	-150 000	
Kombinasjonsklasse vår 18 slutt	-140 000	0	
Skysskostnader vaksenopplæring avslutta	-54 000		
Gjennomgang av spesialped. Tiltak	-150 000	-150 000	-150 000
Husleige mellombelse løysningar Kyrkjebygda oppv.senter	-200 000		
100% miljøterapeut avslutta			-635 000
Framlegg til ramme:	24 939 000	24 639 000	23 854 000
Barnehage:			
Gjeldande ramme året før:	16 576 000	16 291 000	16 241 000
<u>Endringar i høve til forutgående år:</u>			
60% - 2-språkleg assitent avslutta	-285 000	0	
Gjennomgang spesialped. Tiltak	-50 000	-50 000	-50 000
Heilår - f-sak 122/18 - spes.ped.tiltak	50 000	0	0
Framlegg til ramme:	16 291 000	16 241 000	16 191 000

Kultur:

Gjeldande ramme året før:	6 108 000	4 718 000	3 343 000
<u>Endringar i høve til forutgående år:</u>			
Løyving Nissedalskoret trekt inn	-50 000		
Reduksjon introduksjonsstønad	-1 000 000	-950 000	
40% engasjement flyktningkonsulent avslutta 30.06.20	-120 000	0	0
60% 2-språkleg assistent avslutta	-220 000	0	
Ressurs fylktningkonsulent red. til 0 i løpet av 2 år		-375 000	-375 000
Pott til integreringsarbeid trekt inn		-50 000	0
Resterande del av flyktningbudsjett trekt inn	0	0	-319 000
Framlegg til ramme:	4 718 000	3 343 000	2 649 000

Helse og hablittering:

Gjeldande ramme året før:	26 136 000	26 076 000	26 076 000
<u>Endringar i høve til forutgående år:</u>			
Løyving møbler Mila trekt inn	-60 000		
Framlegg til ramme:	26 076 000	26 076 000	26 076 000

Omsorg:

Gjeldande ramme året før:	24 872 000	24 802 000	24 352 000
<u>Endringar i høve til forutgående år:</u>			
Løyving omn kjøkken trekt inn	-70 000		
Gevinstrealisering ved bygging omsorgsbustader jf. B-2016		-450 000	
Framlegg til ramme:	24 802 000	24 352 000	24 352 000

Teknisk:

Gjeldande ramme året før:	10 942 000	10 757 000	10 457 000
<u>Endringar i høve til forutgående år:</u>			
Underskot sjølvkostområde feiring dekka inn	30 000		
Heilårsdrift Fjoneferja avslutta	-60 000		
Løving kjøkken kjellar NOS/motor kjøle NOS trekt inn	-155 000		
Leigeinntekter nye omsorgsbustader	0	-300 000	
Framlegg til ramme:	10 757 000	10 457 000	10 457 000

Plan:

Gjeldande ramme året før:	349 000	349 000	349 000
<u>Endringar i høve til forutgående år:</u>			
Framlegg til ramme:	349 000	349 000	349 000

Ymse prosjekt:

Gjeldande ramme året før:	100 000	0	0
<u>Endringar i høve til forutgåande år:</u>			
Løving reguleringsplanar 2019 trekt inn	-100 000		
Framlegg til ramme:	0	0	0

Sjølvkost VA:

Gjeldande ramme året før:	-5 965 000	-9 735 000	-10 105 000
<u>Endringar i høve til forutgåande år:</u>			
Endring i rentenivå på 0,25%	-370 000	-370 000	-370 000
Auke i avskrivningar/renter inv. fullført 2019	-3 400 000		
Framlegg til ramme:	-9 735 000	-10 105 000	-10 475 000

NAV:

Gjeldande ramme året før:	3 493 000	3 433 000	3 633 000
<u>Endringar i høve til forutgåande år:</u>			
Effekt Re-start/komm.arb.tiltak	-100 000		
Auke sosialhjelp avslutning introduksjonsstønad	100 000	200 000	
Div. kostnadsdekning flyktning avslutta	-60 000	0	-38 000
Framlegg til ramme:	3 433 000	3 633 000	3 595 000

Næring:

Gjeldande ramme året før:	330 000	330 000	330 000
<u>Endringar i høve til forutgåande år:</u>			
Framlegg til ramme:	330 000	330 000	330 000

Sum rammer:	117 564 000	115 019 000	112 982 000
Til fordeling drift:	-117 564 000	-115 019 000	-112 982 000

Meirforbruk:	0	0	0
---------------------	---	---	---

3.2 Investeringsbudsjett 2020-2022

Budsjettkjema 2B Investeringsbudsjettet fordelt på investeringsprosjekt			
Alle tall i 1000 kroner	<i>Budsjett 2020</i>	<i>Budsjett 2021</i>	<i>Budsjett 2022</i>
Sum investeringar pr. år			
Investeringar i anleggsmiddel	9 156	0	500
Fordeling på investeringsprosjekt			
<u>Bygging av omsorgsbustader</u>	8 750		
Finansiering:			
Tilskot: 4 000			
Mva-refusjon: 1 750			
Lån: 3 000			
<u>FKB-kartlegging</u>	406		
Finansiering:			
Refusjon Kviteseid: 202			
Mva-refusjon: 81			
Lån: 123			
Digitaliseringprosjekt skule/barnehage:			500
Finansiering:			
Mva-refusjon: 100			
Lån: 400			

3.3 Gjeldsoversikt 2019-2022

ØKONOMIPLAN - GJELDSOVERSIKT			(tal i tusen)		
BANK	31.12.2019		2019	2020	2021
			1,95 %	2,20 %	2,45 %
Rentenivå					
Sp.B. Sør 2801.81.15524	1 994	avdrag	700	700	594
Lån slutt 2021		1,95 %	39	28	15
KBN 20140608	73 410	avdrag	4 318	4 318	4 318
Lån slutt 2036		1,95 %	1 431	1 520	1 587
Kommunekredit 10950	6 750	avdrag	750	750	750
Lån slutt 2027		1,95 %	132	132	129
KLP 030413681	9 252	avdrag	1 000	1 000	1 000
Lån slutt 2029		1,95 %	180	182	178
KBN 2015236	6 240	avdrag	240	240	240
Lån slutt 2045		1,95 %	122	132	141
KBN 2015363	5 615	avdrag	217	217	217
Lån slutt 2045		1,95 %	109	119	127
Husbank 1150716	11 257	avdrag	479	479	479
Lån slutt 2043		1,95 %	220	237	252
KBN 20160322	12 857	avdrag	476	476	476
Lån slutt 2046		1,95 %	251	272	292
KBN 20170403	27 850	avdrag	960	960	960
Lån slutt 2047		1,95 %	543	592	635
Nytt lån ultimo 2018	8 002	avdrag	276	276	276
		1,95 %	156	170	183
Lån 2. halvår 2019	46 011	avdrag	-	1 533	1 533
Nye inv. 2019		1,95 %	219	1 012	1 090
Lån 2. halvår 2019	24 488		-	816	816
Restløyvingar 2018		1,95 %	159	539	580
Nye lån 2020	3 123		-	104	104
		0	-	69	74
Nye lån 2022	400				13
			-	-	10
Sum avdrag inv.			479	479	479
Sum avdrag drift			8 937	11 390	11 284
Sum renter			3 561	5 004	5 281
Lånegjeld			233 726		5 446

4. Handlingsdelen

Visjon for Nissedal kommune   **NISSEDAL VIDARE.....**

Hovudmål for Nissedal kommune:

- Nissedal kommune, ein kommune med folketal i vekst i alle delar av kommunen
- Nissedal kommune har god plass for alle og er eit trygt lokalsamfunn
- Kommunen driv eit aktivt og nyskapande næringsarbeid for eit allsidig og veksande næringsliv, til nytte og glede for fastbuande, hytteturistar og andre
- Kommunen legg dei lokale folkehelseutfordringane til grunn for planar, førebyggjande tiltak og tidleg innsats på alle område
- Aktivt kulturarbeid gir trivsel og identitet
- Innbyggjarane i Nissedal er stolte av kommunen sin
- Nissedal kommune legg krav til universell utforming til grunn ved all planlegging
- Nissedal kommune tilbyr tenester av høg kvalitet
- Barn og unge sine oppvekstvilkår er svært gode
- Kommunen sine levereglar er den viktigaste rettesnora for å nå utarbeidde mål
- Kommunen samverkar godt på tvers av fagområde og einingar i og utanfor kommunen.

Levereglar for Nissedal kommune:

Kommunestyret har vedteke følgjande levereglar for tilsette og politikarar i Nissedal kommune.

Vi skal vere:

- Rause
- Tydelege
- Opne og ærlege
- Oppgåveorienterte
- Imøtekomande og blide
- Stolte av arbeidsplassen og arbeidet vi utfører
- Samarbeidsviljuge og syne kvarandre respekt og omtanke

4.1 Sentral leiing

Kommuneplanen sine mål:

Sentral leiing ser til at heile kommuneorganisasjonen jobbar i retning av og i tråd med kommunen sine overordna mål.

- Sentral leiing samordnar dei tilboda kommunen gir, slik at innbyggjarane får best mogleg tilbod.
- Sentral leiing samordnar dei ressursane kommunen rår over, slik at organisering, kompetanse og teknologi er best mogleg tilpassa dei behova kommuneorganisasjonen har.
- Sentral leiing legg til rette for eit godt arbeidsmiljø i heile organisasjonen, som blir synleggjort gjennom effektive og gode tenestetilbod for alle.
- Sentral leiing er pådrivar for vidare arbeid med å vere eit "trygt lokalsamfunn". I dette ligg både ei satsing på beredskapsarbeid frå sentral leiing si side, og samstundes eit ønske om å følgje dei godkjenningane som ligg i ordninga "trygt lokalsamfunn".
- Sentral leiing er pådrivar for at folkehelsearbeidet vert teke omsyn til i alle planar og einingar.
- Sentral leiing syter for at fellesrådet får føreseielege rammevilkår å jobbe under.

Fokusområder

- Skape eit økonomisk handlingsrom
- Rullering av Kommuneplanen
- Folkehelse i all kommunal drift

Vidareføring av etablert drift:

Generelt

Gjennom heilskapleg tenking, på tvers av fag og organisering, skal dei kommunale tenestene vere av høg kvalitet.

Politisk nivå skal gjennom saker/informasjon/god dialog få eit godt grunnlag for å fatte vedtak, og gjennomføring av politiske vedtak skal skje så raskt som mogleg.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Vurdere organisatorisk plassering av flyktningtenesta
- Revidere kommuneplanen sin samfunnsdel
- Utviding av interkommunalt samarbeid
- Greie ut føremål og konsekvensar ved behovsvurdert redusert foreldrebetaling for SFO
- Gjennomgang av rutiner for løyving til spesialpedagogiske tiltak og etablering av rutiner for oppfølgjing i ettertid av denne type vedtak.
- Sikre systematisk internkontroll innan hms og personvern i tråd med lovverk.
- Legge fram plan for nedtrapping av ressursinnsatsen kring flyktningarbeidet i kommunen.
- Utarbeide plan for bedre arealutnytting for kommunehuset.
- El-bil vurderast ved alle behov for tenestebilar.
- Få oversikt på eksterne søkbare midlar innafor eige fagområde.
- Gjennomføre beredskapsøvingar

Arbeidsgjever-politikk

Kommunen skal vere ein god arbeidsplass i alle fasar av tilsette sitt arbeidsforhold.

Gjennom oppdaterte reglement, retningsliner og rutinar skal kommunen ha ein tydeleg personalpolitikk, med fokus på eit godt samarbeid med tillitsvalde og vernetenesta.

Sentral leiing har eit spesielt ansvar for at det vert gjennomført vernerundar og medarbeidarsamtalar, og at HMS er i eit skarpt fokus i heile organisasjonen.

Planmessig kompetanseutvikling og rekruttering skal sikre naudsynt kompetanse i organisasjonen.

Som IA-bedrift skal kommunen opplevast som ein inkluderande arbeidslivsbedrift som arbeider i retning av IA-avtalen sitt overordna mål: å førebygge og redusere sjukefråvær, styrke jobbnærværet, betre arbeidsmiljøet og hindre utstøyting og fråfall frå arbeidslivet

Sjukefråværet var 4,86 % for heile kommunen i 2014. I 2016 var fråværet på 7,21% og i 2017 6,83 %. Målsettinga for 2019 er å redusere fråværet til same låge nivå som i 2014.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

Informasjon til publikum

Nissedal kommune skal vere i aktiv dialog med innbyggjarane og prioritere høgt å gje dei svar på dei spørsmål dei måtte ha. Aktiv bruk av heimesidene til kommunen og Facebook er eit viktig bidrag i denne samanheng.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

Regionalt samarbeid og utvikling

Nissedal kommune deltek i mange ulike samarbeid, både i form av etablert tenesteyting og meir utviklingsretta prosjekt. Kommunen skal vere ein aktiv part i det regionale samarbeidet i Vest-Telemark generelt, og i dei interkommunale samarbeida spesielt.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Delta i hovudprosjekt for kraftsamarbeid i Vest-Telemark
- Delta i forprosjekt om velferdsteknologi

Risiko- og sårbarheit – beredskapsplanar

Gjennom ein samla beredskapsplan skal kommunen vere førebudd på hendingar og kriser som krev særskilde tiltak for å oppretthalde tenesteyting og/eller handtering av publikum, pårørande eller andre. Overordna risiko- og sårbarhetsanalyser skal til ei kvar tid vere oppdatert, og ligge til grunn for beredskapsplanen.

4.2 Fellestenesta

Kommuneplanen sine mål:

Fellestenesta skal prioritere service til publikum og tilsette.

Sentrale lovverk og planar med overordna fokus:

Kommunelova

Kommuneplanen

Økonomiplan, budsjett og handlingsprogram

Plan for krisleiding og beredskap

Ordførergrensesettlova

Arkivlova

Forvaltningslova

Vidareføring av etablert drift:

Fellestenesta er ein stabsfunksjon som i stor grad yter interne tenester i organisasjonen, men også diverse tenester ut mot publikum. Fellestenesta er m.a. tillagt ansvar for arkiv og postrutinar, sentralbord og resepsjon, lønskontor, fakturering og innkrevjing, drift av heimeside, møtebehandling og saksdokument og merkantile personaloppgåver. Gjennom god kompetanse, heilheitleg perspektiv, fleksibel haldning og god dialog med resten av organisasjonen, skal fellestenesta bidra til at organisasjonen fungerer effektivt i dagleg drift.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Innføring av ny versjon av faktureringsprogrammet, som betrar/effektiviserar arbeidet kring tilbodet om 12 terminar på eigedomsskatt/kommunale avgifter for dei som har efaktura og/eller avtalegiro. Ein vil då og marknadsføre dette tilbodet endå betre.
- Fullføre innføringa av heimelsregister og etablere gode rutiner for vedlikehald av etablert heimelsregister.

4.3 Andre stabsfunksjonar

4.3.1 Ikt

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan ikt:

Personopplysningslova og personopplysningsforskrifta
Forskrift om IT-standarder i offentlig forvaltning
Norm for informasjonsikkerhet
Ikt-strategi for Vest-Telemark

Vidareføring av etablert drift:

Strategisk arbeid med ikt er organisert som stabsfunksjon. Dagleg drift av infrastruktur, rådgjeving og utviklingsarbeid vert i stor grad utført av ekstern tenesteleverandør, Aspit AS, i eit samarbeid med Fyresdal kommune og Seljord kommune. Ikt-strategi for Vest-Telemark legg opp til at mykje av dei strategiske vala innan ikt skal gjerast gjennom regionale prosjekt, der standardisering er ein overordna målsetnad. Nissedal kommune har ikkje ein eigen ikt-strategi.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Delta i ulike regionale utviklingsprosjekt som er etablert, m.a.
  - digitaliseringsprosjekt i regi av Vest-Telemarkrådet
  - prosjekt knytt til velferdsteknologi innan helse- og omsorgstenestene
  - digitaliseringsprosjekt i regi av KS

4.3.2 Næring

Kommuneplanen sine mål:

Styrke og vidareutvikle lokalt næringsliv for å vere attraktiv for busetjing og reiseliv. Nissedal skal framleis vere ein Ja-kommune der ulike regelverk skal nyttast for å sjå moglegheiter – ikkje hindringar.

- Ha eit tettare samarbeid med næringsdrivande og frivillige lag og organisasjonar
- Leggje til rette for attraktive bustad- og næringstomter/næringsareal i alle grender
- Arbeide for ei styrka identiteteskjensle og merkevarebygging
- Vere aktiv i tilrettelegging av infrastruktur
- Vidareutvikle satsinga på reiseliv/turisme
- Leggje til rette for kompetanseheving lokalt
- Prioritere næringsutvikling basert på lokale ressursar

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan næring:

Strategisk næringsplan for Nissedal

Vedtekter for kraftfond og næringsfond

Strategisk næringsplan for Vest-Telemark 2011-2014, med vidareføring av felles satsingar

Samarbeidsavtale med Telemark fylkeskommune

Handlingsplan for kommunalt KMD-fond

Småkommuneprogrammet

Rapport frå bu- og næringsutvalet i Nissedal kommune

Vidareføring av etablert drift:

Næringsarbeid er eit utviklingsarbeid der satsingsområda er satt opp i kommuneplanen sine mål. Det jobbast tett opp mot næringsdrivande, lag og organisasjonar, bl.a. er næringskonsulenten sekretær for Nissedal næringslag. Det vert satsa på reiseliv/turisme og kommunen har som mål å ha eit godt samarbeid med grunneigarane og Agder Energi om Jettegrytene. Nissedal kommune er også vertskommunen for kommunesamarbeidet "Telemarksvegen", der arbeidet elles er lagt til eiga styringsgruppe.

Spesielle tiltak/endringar i 2019:

- Arbeide vidare med avklaring av ei eventuell vidare overtaking av tømmerrenna, samt eigarskap og ansvar.
- Framleis fokus på vitaliseringsprosessen av Telemarksvegen – lokal mat, kunst, kultur og attraksjonar. Arbeide vidare med utvidingsprosessen av Telemarksvegen med særleg fokus på å auke verdiskapinga til aktørane langs og i tilknyting til Telemarksvegen.
- Arbeide med å få på plass ein "næringsfiskar" i samarbeid med Nissedal næringslag.
- Arbeide vidare med eit prosjekt om rydding av skog langs R41, i samarbeid med Statens Vegvesen og AT Skog.
- Arbeide for at Treungen og andre stadnamn i kommunen vert meir synleg på vegskilting.
- Undersøke muligheten for felles postnummer for heile kommunen.
- Få oversikt på eksterne søkbare midlar innafor eige fagområde.
- Undersøke mulighet for at Fram kan legge til på stasjonsbrygga.

4.4 Interkommunalt plankontor

Kommuneplanen sine mål:

All arealbruk skal støtte opp om, og utvikle gode bummiljø og arbeidsplassar.

- Kommunens planverktøy skal til ei kvar tid vere oppdatert.
- Kommunen skal dekke etterspurnad av aktuell kartfesta informasjon.
- Alle byggesaker skal behandlast innanfor kva lova set som maksimal frist.
- Kommunens hovudmål om folketalsvekst skal aktivt understøttast ved planlegging av gode bummiljø.
- Vidare bygging av fritidsbustader skal ha miljøperspektiv der nøkternhet i storleik og energi- og ressursbruk er berande element.
- Plantiltak som kan gje varige arbeidsplassar innan kompetanse og service skal prioriterast.
- Tryggleik og beredskap skal leggast til grunn i arealplanlegginga.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus for plankontoret:

Plan og bygningslova
Naturmangfaldslova
Matrikkellova
Eigarseksjoneringslova
Forureiningslova
Kommuneplan, spesielt arealdelen
Kommunedelplanar
Reguleringsplanar

Vidareføring av etablert drift:

Heile plankontoret

Interkommunalt plankontor utfører lovheimla forvaltingsoppgåver innan arealplanlegging, kartfesting, oppmåling og byggesaksbehandling i kommunane Kviteseid og Nissedal. Plankontoret har for 2019 budsjettet med 5,45 årsverk. Drifta skal vere slik at målsetjinga om 100 % dekningsgrad for tenestene i størst mogleg grad blir oppfylt.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

Administrasjon og plan:

Arbeidsfelt: Kommuneplanar, reguleringsplanar, digitalt planregister, dispensasjonar frå plan, klagesaker, budsjett, fakturering, post, arkiv. Budsjetterte årsverk 2019: 1,20.

Spesielle tiltak/endringar i 2019:

- Aktiv bruk av heimesidene til kommunen ved at dei til ei kvar tid er oppdaterte.
- Vidareutvikle det digitale planregisteret, ajourhald av planar etter endringar.
- Rullere kommuneplanens arealdel.
- Ferdigstille revidert reguleringsplan *Treungen sentrum nord*.
- Ferdigstille revidert reguleringsplan *Framnes øvre*.
- Vurdering av tiltak i rapport frå Bu- og næringsutvalet i høve til etablering av tomter på Fjone og Haugsjåsund.

Kart og oppmåling:

Arbeidsfelt: Kartgrunnlaget og oppmåling etter matrikkellova. Budsjetterte årsverk 2019: 2,45.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Digitalisering av eldre flyfoto (Geovekstprosjekt, drift)
- Ny kartlegging av heile kommunen (Geovekstprosjekt, investering)
- Internsal, innmåling av v/a-nett.
- Utarbeide tomtedelingsplanar for private.

Byggesaksbehandling:

Arbeidsfelt: Byggesaksbehandling og utsleppssøknader.
Budsjetterte årsverk 2019: 1,80.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Kontroll av eventuelle avløpsutslepp i felt der det ikke er lov med innlagt vatn, felt der kommunen kan tilby tilkoppling til kommunalt nett blir prioritert.
- Oppfylging og kontroll av gjevne utsleppsløyve for avløpsvatn.
- Internt sal av tenester til egedomsskatteprosjektet (taksering av alle nye skatteobjekt).

4.5 Nav

Kommuneplanen sine mål:

Som del av NAV-kontoret medverke til at folk kjem tilbake til arbeid.

- Kommunen skal medverke til å sikre økonomisk og sosial tryggleik og betre bu og levekåra for vanskelegstilte.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus for Nav:

- Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen
- Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen
- Lov om folketrygd
- Forskrifter og retningslinjer frå Husbanken
- Samarbeidsavtale mellom NAV og oppfylgingstenesta i Telemark
- Samarbeidsavtale Lærekandidater og bruk av arbeidspraksis – NAV i Telemark og Telemark fylkeskommune
- Partnarskapsavtala med Nav Stat

Vidareføring av etablert drift:

NAV Nissedal yter kommunale og statlege tenester basert på partnerskapsavtala mellom Nissedal kommune og den statlege delen av NAV. Den statlege delen av NAV har arbeidsgjevaransvar for dei tilsette, og kommunen har saman med den statlege delen av NAV ansvar for dagleg drift av kontoret. Kontoret har på midlertidig basis hatt stengt ein dag i veka - kvar onsdag. Denne dagen er sett av til sakshandsaming og møte. Tanken bak dette har vore at dette vil føre til raskare sakshandsaming og dermed eit betre tilbod til brukarane. Nav har eit godt samarbeid med andre einingar i kommunen.

Dei kommunale tenestene i NAV:

Sakshandsaming etter lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltninga. Dette er ein omfattande lov.

Formålsparagrafen lyder: «*Formålet med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltagelse i samfunnet.*»

NAV jobber i hovedsak med råd og rettleiing, samt vurdering av sosialhjelppsknader. Lov om sosiale tjenester i NAV er eit «siste sikkerhetsnett». Det er ein skjønnnsbasert lov. Det vil seie at den gjev folk rettar dersom dei fyller vilkåra for å få hjelp, men den gjev det og mogeleg for NAV å nytte skjønn og innvilge naudsynt hjelp utover dette. Dette gjer at ein har strenge krav til formell sakshandsaming.

Grunntanken med alt Nav gjer etter denne loven, er å hjelpe menneske til å klare seg sjølv. Sosialhjelp er meint å vere hjelp i ein overgangsperiode, og er ikkje dimensjonert for å leve på over lang tid.

Spesielle tiltak/endringar for 2019

- Deltaking i førebuing av samanslåing av 5 NAV-kontor i Vest-Telemark og få etablert/vidareutvikla gode rutiner i høve til samarbeid med Kviteseid.
- NAV vidareførar tiltaket Restart. Målgruppe er brukarar med sosialhjelp som hovudinntektskjelde. Mål er arbeid eller utdanning. NAV har avtale med Kvito om gjennomføring av tiltaket. Hovudmålgruppa er framleis personer som mottar sosialhjelp som hovudinntekt under 30 år, og så dei som er eldre.

- NAV skal bistå Flyktningetenesta mykje tidligare med arbeidsretta rettleiing for å unngå at flyktningane ikkje har funnet vegen til arbeidsmarknad før Introprogrammet er omme. Det er oppretta eit samarbeid i Vest-Telemark mellom NAV-kontorane og dei respektive flyktningetenestene for å ble betre på det.
- Kvalifiseringsprogram. Plassen i Kvalifiseringsprogram har vært ledig over 1,5 år. NAV har intensjonen til å besette den plassen i 2019.
- Få oversikt på eksterne søkbare midlar innafor eige fagområde.

4.6 Andre interkommunale samarbeid

4.6.1 Interkommunalt landbrukskontor for Nissedal og Kviteseid

Kommuneplanen sine mål:

Styrke og vidareutvikle lokalt næringsliv for å vere attraktiv for busetjing og reiseliv. Nissedal skal framleis vere ein Ja-kommune der ulike regelverk skal nyttast for å sjå moglegheiter – ikkje hindringar.

- Ha eit tettare samarbeid med næringsdrivande og frivillige lag og organisasjoner
- Leggje til rette for attraktive bustad- og næringstomter/næringsareal i alle grender
- Arbeide for ei styrka identitetskjensle og merkevarebygging
- Vere aktiv i tilrettelegging av infrastruktur
- Vidareutvikle satsinga på reiseliv/turisme
- Leggje til rette for kompetanseheving lokalt
- Prioritere næringsutvikling basert på lokale ressursar

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus for landbrukskontoret:

Jordlova
Skoglova
Konsesjonslova
Landbruksplan for Vest-Telemark
Landbruksplan for Nissedal 2014-2017

Vidareføring av etablert drift:

Heile landbrukskontoret

Dei kommunale oppgåvene innan landbruksforvaltning, miljø og viltforvaltning utførast av interkommunalt landbrukskontor for kommunane Nissedal og Kviteseid. Kontoret er organisert administrativt i eining for samfunnsutvikling og teknisk drift i Kviteseid kommune, og er lokalisert på kommunehuset i Kviteseid. Med høg kompetanse skal landbrukskontoret bidra til at landbruket i kommunane medverkar til utvikling og verdiskaping, samtidig som ein tek vare på miljøet og kulturlandskapet. Landbruket er ein viktig del av aktiv bygdeutvikling som sikrar busetjing og næringsutvikling og gode levekår.

Landbrukskontoret sine tenester og innsats er i stor grad styrt gjennom lovverk og eigen landbruksplan for Nissedal og landbruksplanen for Vest-Telemark.

Spesielle tiltak/endringar for 2019

- Halde fram med tett oppfølging av pelsdyrdrifta på Berlimoen med omsyn til gjødselhandtering. Landbrukskontoret skal halde fram med å arbeide intensivt for å redusere flugeplagene i Haugsjåsund.
- Følgje opp endra søknads- og kontrollrutinar for skogbruket i samsvar med krav frå Fylkesmannen i Telemark

Viltforvaltning

Kommunen har utarbeidd eigen forvaltningsplan for hjortevilt. Planen skal rullerast etter jakta i 2018. Den praktiske delen av forvaltninga skjer i Nissedal viltlag, som er grunneigarane sitt organ. Kommunen har ansvar for dei «offentlege» interessene knytt til forvaltninga og ansvaret for ettersøk av skada hjorteviltvilt, og skadefelling.

Spesielle tiltak/endringar for 2019

- Rullering av hjorteviltplan for Nissedal kommune

Miljø

Kommunen har delteke i eit prosjekt saman med fylkeskommunen, nabokommunar og andre samarbeidspartnarar i vassområda våre. Prosjektet er avslutta og det er utarbeida ein regional plan med tiltaksprogram for heile vassregionen Agder. Kommunen skal følgje opp arbeidet i handlingsplanen og tiltaksprogrammet for vassområdet Nidelva.

Vassregionen skal nå i gang med rullering av planen for neste planperiode, perioden 2021 – 2027.

4.6.2 Kommunerevisjonen og kontrollutvalssekretariatet

Nissedal kommune løyser sine behov for revisjon og kontrollutvalssekretariat ved å vere medeigar i Telemark kommunerevisjon Iks og Telemark kontrollutvalssekretariat Iks. Kommunestyret har vald ordførar som representant i representantskapet til Telemark kommunerevisjon Iks og Telemark kontrollutvalssekretariat Iks.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

4.6.3 Renovasjon

Dei kommunale renovasjonstenestene er organisert i Indre Agder og Telemark Avfallsselskap Iks (IATA), i samarbeid med kommunane Åmli, Nome og Drangedal. Selskapet er styrt gjennom eigne vedtekter, eige styre og dagleg leiar. Kommunestyret vel utsendingar til representantskapet, som er selskapet sitt høgste organ, og styrerrepresentant.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Avklaring/samkøyring av rutinar når eigarkommunane har overteke fakturering av renovasjonsgebyr.

4.6.4 Vest-Telemark brannvernsamarbeid

Det kommunale ansvaret for brann- og ulykkeberedskap, forebygging og feiring er organisert som eit Iks i Vest-Telemark, lokalisert i Høydalsmo. Kommunen har likevel ansvar for beredskapsmateriell og arbeidsgjevaransvar for uthykkingsmannskapa. Selskapet er styrt gjennom selskapsavtale, eige styre og dagleg leiar (brannsjef). Kommunestyret vel utsendingar til representantskapet som er selskapet sitt høgste organ, og styrerrepresentant.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

4.7 Eining for skule

Kommuneplanen sine mål:

Grunnskulen gir alle elevane eit godt og trygt lærings- og oppvekstmiljø, der ein i undervisninga tek omsyn til den einskilde elev sine føresetnader og har høge forventningar til alle elevane sine læringsresultat. Skulen skal i første rekke vere ein opplæringsinstitusjon der undervisninga byggjer på Opplæringslova med forskrifter og læreplanverket for Kunnskapsløftet.

- Alle elevar har eit godt og inkluderande *læringsmiljø*. Med læringsmiljø meiner ein dei samla kulturelle, relasjonelle og fysiske forholda på skulen som har betyding for elevane si læring, helse og trivsel.
- Opplæringa skal ha *tilpassa opplæring i felleskapet* og *tidleg innsats* som to av dei viktigaste verkemidla for å syte for at alle elevane utviklar sitt fulle potensial.
- Skulen skal drive systematisk og målretta trening i dei fem grunnleggande dugleikane; lesing, skriving, rekning, munnleg tale og bruk av digitale verktøy.
- Skulen skal ha høge forventningar til kvar ein skild elev sine resultat og prestasjoner.
- Kvaliteten på skulen, både når det gjeld undervisning, materiell og bygningar skal ligge over gjennomsnittet for landet.
- Opplæringslova pålegg kontinuerleg utviklingsarbeid i skulen. Målet med utviklingsarbeidet i Nissedalsskulen skal vere å endre og utvikle læraren sin praksis i klasserommet slik at elevane oppnår eit så godt læringsutbytte som mogleg.
- Nissedalsskulen skal samarbeide godt med Vest-Telemark PPT til det beste for elevane sitt læringsresultat, både på system- og individnivå.
- Elevane får kunnskap om lokal kultur, tradisjon og næringsliv slik at dei får lyst til å busetje seg i kommunen.
- Nissedalsskulen skal samarbeide godt med barnehage, kultur, helsetenester, barnevern, politi og andre institusjonar.
- Skulefritidstilbodet skal vere kjenneteikna av å understøtte skulen sitt arbeid med elevane si faglege, personlege og sosiale utvikling.
- Nissedal kommunale vaksenopplæring skal syte for opplæring i norsk og samfunnskunnskap for fleirspråklege etter introduksjonsloven.
- Vaksne utan fullført grunnskuleutdanning skal få opplæring slik at dei kan ta grunnskuleeksamen.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan eininga:

Opplæringslova med forskrifter

Læreplan - Kunnskapsløftet 2006

Plan for overgangar – Frå eldst til yngst

Plan og rutinar for elevane sin rett til eit godt psykososialt miljø

Plan for samarbeid heim-skule

Leseplan for 1.-10. steg

Plan for Vurdering for læring i Nissedalsskulen

Heile eininga

Eining for skule omfattar grunnskule, SFO og vaksenopplæring.

Eininga samarbeider tverrfagleg med skulehelsetenesta, barnehage, flyktningtenesta, kultur og Vest-Telemark PPT

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Iverksetting av plan for IKT- i skulen
- Inkluderande barnehage- og skolemiljø: Eit felles to-årig utviklingsprosjekt i Vest-Telemark med regionale og nasjonale samlingar
- Midlertidig skuledrift for Kyrkjebygda oppvekstsenter ved Kyrkjebygda bedehus. Oppfølging av byggeprosjekter ved oppvekstsenteret

- Fremje politisk sak og tilstand og kapasitet ved Nissedal ungdomsskule – paviljongen
- Førebu Fagfornyelsen (ny læreplan frå hausten 2020)
- Liv og røre prosjekt med oppstart skuleåret 2019. Har som mål å auke den fysiske aktiviteten til elevane i undervisinga og i friminutta.
- Revidere planen for samarbeid heim-skule
- Sak til kommunestyret om ev nye behov og kostnad til vidareutdanning for lærarar i før dispensasjonen på 10 år er over
- Få oversikt på eksterne søkbare midlar innanfor eige område.

Grunnskule

Nissedal kommune har ein desentralisert skulestruktur med to barneskular og ein ungdomsskule. Kyrkjebrygda oppvekstsenter ligg i Kyrkjebrygda og Tveit skule ligg i Treungen. Desse to skulane er 1-7 skular, der Kyrkjebrygda er ein tre-delt skule og Tveit er ein fulldelt skule. Nissedal ungdomsskule er felles og ligg i Treungen. Kvar skule er leia av ein rektor. Einingsleiar for skule er skulefagleg ansvarleg. Tenesteinnhald, satsingsområde og utviklingsarbeid vert utarbeidd gjennom jamlege felles rektormøte.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- "Vurdering for læring": Leiinga ved både skulane har vore på avslutningskonferanse med Udir. Arbeidet med Vurdering for læring held fram inn mot Fagfornyelsen i 2020.
- Oppgradere læreverk i skulane – Dette punktet venter vi med til nye læreverk kjem som følgje av Fagfornyelsen 2020. Det er viktig å sette ev. rest på budsjettpost "Undervisningsmateriell" på fond slik at vi kan bytte læreverk frå 2020 og framover.
- Utgreie ei auke av rammetimetal i barneskulen (1-7 trinn).
- Utdanningsvalfaget utvidas til å omfatte ei lokal yrkesmesse.
- Gjennomføre PLIVO-øving.

SFO

Nissedal kommune tilbyr skulefritidsordning (SFO) på Tveit skule og ved Kyrkjebrygda oppvekstsenter. I tillegg vert det gjeve tilbod på Felle, men då som eit tilbod organisert gjennom Felle barnehage. SFO-tilboden skal minimum fylgje skuleruta. Tilboden utanom skuleruta skal tilpassast etterspurnaden.

SFO i Nissedal kommune skal gje eit kvalitativt godt tilbod med sunn mat, fysisk aktivitet og sosial kompetanse, men samstundes ha respekt for barns leik og fritid.
Det tilbys gratis leksehjelp i SFO.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Brukarundersøking
- Kompetanseheving og endringar i tråd med funn i punkt over

Vaksenopplæring

Vaksenopplæringa er i Treungen og har lokale knytt til Kåsa bu og avlastning. Opplæringa gje gratis undervisning i norsk og samfunnskunnskap til dei som i følgje introduksjonslova har rett eller plikt til det. Undervisninga på Kåsa er i all hovudsak knytt til flyktningar.

Elevar som ikkje har rett på gratis norskopplæring, får tilbod om undervisning mot betaling, dersom det er kapasitet.

Det vert gjeve undervisning til vaksne etter opplæringslova § 4A.2: *Rett til spesialundervisning på grunnskolens område*. Undervisninga foregår på Mila og som heimeundervisning.

Vaksenopplæringa har plikt til å gi *Opplæring til vaksne med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon(ASK)* ved behov (opplæringslova § 4A-13)

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Nissedal kommune blir prøvestad for norsk og samfunnskunnskap
Tidlegare har våre elevar reist til nabokommunar for å avleggje prøve i norsk og samfunnskunnskap. Dette vil dei slippe når me sjølve tek ansvar for prøvene.
Ein lærar ved VO blir sertifisert i høve innføringa.

Kompetanseutvikling

- Grunnskule:
Vidareutdanning i basisfaga.
Leiarutdanning: Ein av leiarane ved Tveit skule held fram med sin masterutdanning i skuleleiing.
Resursperson (20%) held fram i prosjektet Inkluderande barnehage- og skolemiljø.
Vedkommande deltek på regionale og nasjonale samlingar
- D-pedagogar (digital pedagog) får naudsynt opplæring og kompetaneheving (IKT-strategi i skulen)
- Vaksenopplæringa:
Delta på årelg fagkurs med IMDI i Telemark.
Delta i VO-nettverk i Telemark

4.8 Eining for barnehage

Kommuneplanen sine mål:

Nissedal kommune gir eit godt barnehagertilbod til alle som ønskjer det.

- Sikre full barnehagedekning.
- Satse på kompetanseutviklingstiltak for dei tilsette for å betre kvaliteten på det pedagogiske innhaldet i barnehagane.
- Sikre at barnehagen blir ein arena for første steg i eit livslangt læringsperspektiv.
- Sikre godt samarbeid og god samanheng i overgang frå helsestasjon og mellom barnehage og skule.
- Leggje til rette for ein barnehage som gir eit godt fagleg og sosialt grunnlag.
- Sikre at barnehagane fangar opp barn som har behov for særskilt oppfølging og tilrettelegging, uavhengig av årsak (tidleg innsats).
- Leggje til rette for godt samvirke mellom barnehage, skule, kultur og heim slik at barna kjenner seg heime i bygda dei bur i.
- Leggje vekt på brukarane sine behov ved planlegging og organisering av barnehagertilboden som eit viktig middel for å få nye innbyggjarar til kommunen.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan eininga:

Lov om barnehage

Rammeplan for barnehagar

Felles språkplan for alle barnehagane (intern)

Plan for tidleg innsats – samarbeid med skule, barnevernstenesta, helsesyster, PPT og psykisk helse (intern)

Vidareføring av etablert drift:

Heile eininga

Kommunen har ein desentralisert barnehagestruktur med barnehagertilbod i Treungen, Haugsjåsund, Kyrkjebygda og Felle.

Kommunen har eitt hovedopptak i året. Hovedopptaket skjer i mars,- og det er i samband med dette at retten til barnehageplass vert gjort gjeldande.

Kommunen vil så langt som råd gje tilbod til barn fortløpende gjennom året.

Føresette kan velje mellom 2, 3, 4 og 5 dagars tilbod.

Barnehagane stengt i romjula, virkedagane før skjærtorsdag og to veker i juli.

Det er utarbeida felles satsingsområde for alle barnehagane. På bakgrunn av dette utarbeider kvar barnehage sin eigen årsplan.

Kompetanseheving skal fokusere på satsingsområda.

Barnehagane samarbeider tverrfagleg med helsestasjon, skule, ppt og barnevernstenesta.

Spesielle tiltak/endringar i 2019:

- Redusere bemanning/årsverkjf. nedgang i barnhageborn (tilsv. lønsutgifter på 0,6 mill.)
- Fylge opp utviklingsprosjektet inkluderande læringsmiljø i barnehage- og skule. Eit felles utviklingsprosjekt i barnehage og skule i regi av utdanningsdirektoratet
- Iverksette plan for digital praksis i skule og barnehage
- Vidareføre intern opplæring for assistentane og fagarbeidarane
- Utarbeide gode rutiner til krav om politiattest i barnehage.
- Starte opp med kommunalt tilsyn i barnehagane i Nissedal
- Jamleg oppdatering til politisk nivå om evt. ventelister i barnehagane.
- Gjennomgang av behov for oppgradering av uteområda i barnhagane og legge fram sak om disponering av avsett sum til oppgradering.
- Få oversikt på eksterne søkbare midlar innafor eige fagområde.

Treungen barnehage

Godkjent for 60 plassar, der 36 er i eiga småbarnsavdeling (18 barn frå 1-3 år).

3-5 årsavdelinga har 24 godkjente barnehageplassar.

Opningstida er 07.15-16.45.

Spesielle tiltak/endringar i 2019:

Kyrkjebygda barnehage

Godkjent for 20 plassar.

Opningstida er 07.15-16.45.

Spesielle tiltak/endringar i 2019:

Haugsjåsund barnehage

Godkjent for 20 plassar.

Opningstida er 07.15-16.45.

Spesielle tiltak/endringar i 2019:

Felle barnehage

Godkjent for 18 plassar.

Opningstida er 07.00-16.30.

Spesielle tiltak/endringar i 2019:

4.9 Eining for kultur

Kommuneplanen sine mål:

Skape eit rikt og variert kulturliv for alle og la dette bli ei av drivkraftene til ein positiv auke i folketalet i Nissedal.

- Kulturtilboda i kommunen skal femne alle og gi auka trivsel.
- Mangfaldet av kultursatsinga vert organisert av eining for kultur som i sitt arbeid stimulerer til samarbeid mellom lag, organisasjonar og andre til eit rikt og yrande kulturliv som verkar samlande på alle i kommunen.
- Kommunen sitt folkehelsearbeid legg til rette for fysisk aktivitet for alle i samarbeid med lag og organisasjonar.
- Kommunen gjer aktiv bruk av utvalde kulturminne for å fremje innbyggjarane si kjensle av identitet og tilhør og attraktiviteten som reisemål.
- Nissedal kulturskule skal bli eit kulturelt ressursenter der kulturskuletilboda er varierte, kreative og tilrettelagde for den einskilde elev.
- Nissedal folkebibliotek skal vere eit samlingspunkt for alle og stimulere til leselyst i alle aldrar.
- Nissedal ungdomsråd skal vere aktivt og engasjerande, og jobbe for at ungdom vil kome til Nissedal etter endt utdanning.
- Nissedal kommune skal bli oppfatta som ein føregangskommune for bruk av nynorsk.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan eininga

Lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd (kulturlova)

Lov om folkebibliotek

Kommunedelplan for idrett og friluftsliv

Vidareføring av etablert drift:

Heile eininga

Kultur er eit vidt teneste-spekter samstundes som dei enkelte tenestene er relativt små i Nissedal kommune. Dei mest konkrete tenestene vert omtala nedanfor.

Spesielle tiltak/endringar i 2019:

- Ferdigstille Tur-og sykkelløype på den gamle jernbanelina i samarbeid med Åmli kommune. Sette opp turskilt og infoskilt langs lina, også i samarbeid med Åmli kommune. Målsetting om ferdigstilling haust 2019.
- Høgt fokus på å løyse oppgåver knytt til flyktning på tvers av einingar, slik at tenesten som blir gitt blir så god som mogleg.
- Gjennomføre kulturminneplan
- Fokus på folkehelsetiltak i planlegging av arrangement og aktivitetar. Høgt fokus på samspel mellom dei ulike einingane og dei frivillige.
- Legge til rette for eit etablert samarbeid med frivilligsentralen, med fokus på magasinet 60+.
- Kulturveld med utdeling av kulturprisen for 2019.
- Gjennomføre undersøking/kartlegging blant pensjonistane i kommunen i høve til kommunale tilbod dei saknar/ønskjer seg. Frivilligsentralen/eldrerådet vert invitert til å delta i dette arbeidet.
- Prosjektering av klatresenter lokalisert i lokstallen. Prosjekteringen vert finansiert av eksterne midlar.
- Få oversikt på eksterne søkbare midlar innafor eige fagområde.

Fritidsklubb

Fritidsklubben er open 2 dagar i veka, og skal vere inkluderande for alle i målgruppa 8. klasse til 18 år i heile kommunen. Ungdommen skal i stor grad vere med å utforme aktivitetsinhaldet.

Spesielle tiltak/endringar i 2019:

- Ein ser at arbeid med integrering er svært viktig i ungdomsklubben. I 2019 vil ein ha eit spesielt fokus på dette gjennom ulike aktivitetar.
- Fritidsklubben open kvar fredag og tiltaket blir evaluert før årsskifte.

Kino

I samarbeid med Bygdekinoen er det kinoframsyning kvar 14.dag i kinosalen på Fleirbruks huset. Det er Bygdekinoen som bestemmer programmet og har billettinntektene, så kommunen si oppgåve er å legge lokale til rette og profilere kinotilbodet.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Ein ynskjer å ha meir fokus på å reklamere for bygdekinoen og få enno fleire til å gå på kino

Bibliotek

Nissedal folkebibliotek er eit kombinasjonsbibliotek lokalisert saman med Nissedal ungdomsskule. Det er ope for publikum 2 dagar i veka, medan skulen kan nytte det ved behov. Dagsaktuell litteratur, enkeltarrangement og god profilering er tiltak for å nå mål om å vere eit samlingspunkt for stimulering til leselyst i alle aldrar. Biblioteket skal delta aktivt i tverrfagleg arbeid saman med barnehage og skule.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Satse på biblioteket som ein naturleg samlingsstad for kommunens innbyggjarar i tråd med lov om folkebibliotek.
- Nyte seg av ulike støtteordningar for å sjå på moglegheitar for å styrke biblioteket fagleg og på opningstid.

Spelemedilar – kommunalt tilskot

Gjennom tett samarbeid med idrettsrådet skal kommunen kvart år prioritere spelemedelsøknadar som kjem inn. Dette skjer gjennom å rullere handlingsdelen i kommunedelplan for idrett og friluftsliv kvart år.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Legge til rette for eit godt samarbeid mellom søkjrar på spelemedilar i kommunen og legge til rette for ein god og berekraftig anleggsutbygging.

Åmenn kulturtiltak/arrangement

Tett samarbeid med skulane om den lokale delen av Den kulturelle skulesekken (DKS). Dele ut prosjekt- og kulturmidlar med fokus på barn og unge.
Enkelt-arrangement.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Kulturrangement i Fleirbruks huset, ha som mål å ha 2 større kulturrangement i tillegg til flere små arrangement i løpet av 2018.
- Legge til rette for arrangement for eldre og born i barnehagen gjennom å legge til rette for det og nytte midlar frå Fylkeskommunen til dette føremålet.
- Gjennomføre kulturveld og dele ut kulturprisen.
- Markering av 100-års jubileum av Tveitsund bru, i samarbeid med historielaget.

Kulturvern og –samlingar

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Starte arbeidet med Kulturminneplan?
- Jobbe meir aktivt for å marknadsføre bygdebøkene kommunen har for sal.

Kulturskule

Kulturskuletimen vert lagt til rette slik at det er så lett som mogleg for den einskilde elev å møte opp. Timen vert lagt rett etter skuleslutt på tysdagar og kvar skule i kommunen får tilbodet på sin skule. Kulturskulen skal arrangere minst 2 konserter i året der kvar elev kan vise fram kva den har jobba med. Kulturskulen arrangerer UKM i samarbeid med ungdomsklubben.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Ha 2-3 konserter i 2019, med fokus på at alle er med og alle føler meistring ved å framføre noko.

Ungdomsrådet

Nissedal ungdomsråd består av ungdom i kommunen, vald av ungdom.

Nissedal ungdomsråd fritidsklubben,.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Ungdomsrådet er etablert og har faste møtepunkt.
- Ungdomsrådet lagar eitt arrangement i samarbeid med ungdomsklubben
- Ungdomsrådet deltek aktivt i styringa av fritidsklubben.
- Ungdomsrådet får opplæring i lokaldemokrati og har uttalerett i nokon kommunale saker.

Flyktningetenesta:

Legge til rette for ei god integrering og gjere dei nye innbyggjarane så sjølvhjelpe som mogleg, så raskt som mogleg. Dette må gjerast gjennom god planlegging og godt samarbeid mellom dei ulike tenesteytingane i kommunen. Spesielt må ein legge vekt på eit godt samarbeid med vaksenopplæringa.

Spesielle tiltak/endringar 2019:

- Jobbe med integrering av dei tre nye familiene som kom i november 2017.
- Jobbe for at vi har ei god integrering i kommunen

4.10 Eining for helse og habilitering

Kommuneplanen sine mål:

Nissedal kommune har tryggje helse- og omsorgstenester som legg grunnlaget for god livskvalitet i alle livets fasar.

- Kommunen skal ha eit heilskapleg perspektiv. Oppgåvene skal løysast i tverrfagleg samarbeid utover eiga avdeling, eining og den kommunale organisasjonen der dette er tenleg både med tanke på samhandlingsreforma, folkehelse og forvaltning av ressursar.
- Kommunen gir eit dekkjande, fagleg forsvarleg og effektivt tilbod av helse- og omsorgstenester med utgangspunkt i lokale behov. I dette ligg at kommunen til ei kvar tid har tilgjengelege sjukeheimspllassar, tilrettelagte bustader og kvalifisert personale i tråd med behovet.
- Gjennom eit utstrakt samarbeid mellom helsestasjon, barnehage, skule og kultur skal kommunen tryggje barn og unge sin oppvekst og stimulere ungdom til å vere røyk- og rusfrie.
- Kommunen skal saman med innbyggjarane og brukarane av dei ulike tenestene vere med på å auke likeverd, likestilling og hjelpe til å førebyggje sosiale problem.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan eininga:

- Lov om kommunale helse- og omsorgstenester
- Lov om sosiale tenester
- Helsepersonelloven
- Folkehelseloven
- Pasient og brukarrettighetsloven

Vidareføring av etablert drift:

Heile eininga

Eininga gir tenester etter "Lov om kommunale helse- og omsorgstenester" til innbyggjarane i Nissedal kommune.

Spesielle tiltak/endringar for 2019

- Revidere og utarbeide planar som er beskrive i planstrategi for Nissedal kommune.
- Kompetanseheving for tilsette i eininga og søke eksterne midlar til dette arbeidet.

Tenester for funksjonshemma

Tenestene er organisert i Kåsa bu og avlasting (Kåsa). Det er 7 personar som bur i eigne bustader knytt til Kåsa. I tillegg gjev Kåsa tenester til 2 brukarar som bur i eigen bustad i Nissedal. Brukarane på Kåsa er psykisk og fysisk utviklingshemma og har store bistandsbehov. Alle tenester vert tildela eller vedtak.

I tillegg til tenestene i Kåsa har eininga ansvar for dei personane i kommunen som har vedtak om støttekontakt, avlasting og BPA får det. Behovet for tenestene varierer gjennom året.

Mila aktivitetssenter

Mila aktivitetssenter organiserer dag-aktivitetar til personar med psykisk utviklingshemming. Det er også eit lågterskel-tilbod til personar som treng det.

Spesielle tiltak/endringar for 2019

- Vurdere tenestetilbod til enkelte brukarar på Kåsa.
- Nye møbler på Mila aktivitetssenter.

Helseavdelinga

Dei kommunale helsetenestene etter kommunehelselova er organisert slik:

Legekontor : Legekontoret er bemanna med 2 legar, turnuskandidat, sjukepleiar og helsesekretær. Kontoret har ein avdelingsleiar i 40%, som også er leiar for resten av helseavdelinga.

Jordmorteneste : Jordmortenesta 25% stilling. Tenesta fylgjer opp alle gravide før og etter fødsel.

Fysioterapitester : Nissedal kommune har til saman 180% fysioterapistilling. 80% er på driftsavtale og 100% er fast tilsett i kommunen.

Helsestasjon : Nissedal kommune har helsesyster i 100% stilling. Helsesyster har ansvar for skulehelsetenesta og helsetenester til barn og ungdom.

Friskliv/folkehelse : Nissedal kommune jobbar aktivt med friskliv. Det er ingen fast tilsette som arbeider bare med dette, men kommunefysioterapeuten har eit overordna ansvar for aktivitetane.

Psykisk helse: Tenesta har 160% stilling fordelt på to tilsette. Dei gjev tenester til vaksne og barn som trenger oppfølging i kortare eller lengre periodar.

Spesielle tiltak/endringar for 2019

- Halde fram med prosjektet " Arbeid mot rus " i psykisk helse.
- Halde fram med prosjektet " Barn og unge – habilitering og rehabilitering".
- Vidareføre folkehelse prosjektet " Topptur Nissedal ".
- Vidareføre kommunale aktivitetar til Nissedal kommune sine innbyggjarar.
- Søkje eksterne midlar, som kan vidareføre påbyrja prosjekter.

4.11 Eining for omsorg

Kommuneplanen sine mål:

Nissedal kommune har trygge helse- og omsorgstenester som legg grunnlaget for god livskvalitet i alle livets fasar.

- Kommunen skal ha eit heilskapleg perspektiv. Oppgåvene skal løysast i tverrfagleg samarbeid utover eiga avdeling, eining og den kommunale organisasjonen der dette er tenleg både med tanke på samhandlingsreforma, folkehelse og forvaltning av ressursar.
- Kommunen gir eit dekkjande, fagleg forvarleg og effektivt tilbod av helse- og omsorgstenester med utgangspunkt i lokale behov. I dette ligg at kommunen til ei kvar tid har tilgjengelege sjukeheimspllassar, tilrettelagte bustader og kvalifisert personale i tråd med behovet.
- Gjennom eit utstrakt samarbeid mellom helsestasjon, barnehage, skule og kultur skal kommunen trygge barn og unge sin oppvekst og stimulere ungdom til å vere røyk- og rusfrie.
- Kommunen skal saman med innbyggjarane og brukarane av dei ulike tenestene vere med på å auke likeverd, likestilling og hjelpe til å førebyggje sosiale problem.
- Kommunen skal vere førebudd på nye oppgåver som ein konsekvens av den store satsinga på hyttebygging og auka tal på innbyggjarar i store delar av året.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan eininga:

Lov om helse- og omsorgstenester

Pasient- og brukarrettighetsolva

Helsepersonellova

Norm for informasjonssikkerhet

Kvalitetsforskriften for pleie og omsorg

Demensplan 2015

Vidareføring av etablert drift:

Heile eininga

Eining for omsorg utfører tenestene i samsvar med kvalitetsforskrifta, som sikrar den einskilde brukar å vere med å bestemme korleis den daglege tenesta skal utførast.

Spesielle tiltak/endringar i 2019:

- Utrede løysinger for dagtilbud for demens (jfr demensplan 2020). Må ha drift innan 2020.
- Vidareføre ordninga med aktivitetsvenn (AV).
- Fortsette arbeide for å halde sjukefråveret for heile eininga på 7% eller lågare.
- Styrke avdelingsleiarnes kompetanse
- Utrede behov for omsorgsbustader, og alternative løysinger innen for bu og aktivitetstilbod.
- Implementering av mobil omsorg som EPJ system og som plattform for velferdsteknologi
- Utrede behov og iverksetting av alternative velferdsteknologiske tilbod, og delta i vest – Telemark samarbeidet på området.
- Føre vidare ordninga med interkommunal pårørandeskule for pårørande til personar med demens i eit samarbeid med Vest-Telemark kommunane
- Ny rehabilitering- og habiliteringsplan slutføres i samarbeid med helse.
- Utrede mulighet for å drifte eigen KAD seng ved Nos.
- Arbeide med leiarstruktur
- Innføre kvalitets- og avvikshandteringssystem
- ROS analyser avdelingsvis
- Arbeide med rekruttering →lage ein rekrutteringsplan
- Arbeid med velferdsteknologi prioriterast høgt.

Administrasjon/tenestekontor:

Tenestekontoret sakshandsamar alle søknader om omsorgstenester, tryggleksalarmer og hjelpemiddlar. Det er omlag 180 aktive brukarar som har hjelpemiddel frå NAV hjelpemiddelsentral. Vidare syter tenestekontoret for ein del interne system og rutinar, spesielt innanfor datasikkerhet og personvern, internopplæring, kvalitetssikring og avvikshandtering.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- I 2019 vert dagens bemanning på 2,0 årsverk på tenestekontoret vidareført.
- Nav hjelpemiddelsentral krev at kommunane overtek meir og meir av oppfylgingsansvaret i høve til hjelpemiddel som brukarar har fått i heim, skule, på arbeidsplass og til fritidsaktivitetar. Dette er eit ressurskrevjande arbeid og krev årleg oppdatering/kurs og tett samarbeid med hjelpemiddelsentralen. Tenestene er på tvers av einingar, krusene tærer på eining for omsorg sitt kurs budsjett, dette bør tas høgde for ved prioriteringar.

Institusjonstenester:

Institusjonstenestene er organisert i 2 avdelingar. Somatisk avdeling har 14 plassar for avlastning, korttids - og langtidsopphold (av desse er det 1 plass til akutt beredskap, 1 avlastningsplass med rullerande opphold og 2 korttidsplassar). Skjerma avdeling har 6 plassar for personar med demens. Plass tildelast etter eigne kriteria. Opphold i institusjon har individuelt vedtak, med målsetjing om behandling, rehabilitering og aktivitet.

I tillegg til pasientar frå eigen kommune kan Nissedal kommune også gje institusjonsplass til personar frå andre kommunar, både gjennom samarbeidsavtale i Vest-Telemark, og etter behov frå andre kommunar. Dette under føresetnad av at eigne innbyggjarar sin rett til omsorgstenester kan imøtekoma og at det ikkje gjev meirkostnadar for eininga.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Fokus på internundervisning og oppdatering for å heve det faglege nivået hos alle yrkesgrupper.
- Arbeide med å implementere kartleggingsverktøy for ernæringsstatus
- Gjennomføre vergekurs for alle tilsette ved skjerma avdeling
- Vurdere drift av eigen KAD plass

Heimebaserte tenester:

Heimebaserte tenester omfattar heimesjukepleie og heimehjelp. Etter vedtak gjevast det tenester i heimen slik at personar kan bu heime etter eige ønskje. Tenestene omfattar også utrykking og evt oppfølging dersom tryggleksalarmer vert utløyst. Hausten 2017 er det 28 personar som har tryggleksalarm. Heimebaserte tenester må kontinuerleg tilpassast variasjon i tenestebehov, talet på pasientar og reiseavstand, men slik at alle personar får den hjelpa dei har krav på. Hausten 2017 er det 64 personar som er tildelt ulike heimetenester og 45 personar som får praktisk bistand i heimen (heimehjelp)

Det er aukande behov for tenester blant heimebuande eldre under 80 år. Dette handlar om samhandlingsreforma og konsekvensen av den: at pasientar vert tidlegare utskrive frå sjukehus og kjem fortare heim.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Fokus på internundervisning og oppdatering for å heve det faglege nivået hos alle yrkesgrupper.
- Arbeide med å implementere kartleggingsverktøy for ernæringsstatus

Serviceavdelinga:

Reinhald, vaskeri og kjøkken knytt til omsorgstenestene er organisert i eiga serviceavdeling. Kjøkken har også sal og administrering av utkjøring av middag til heimebuande (etter vedtak). Hausten 2017 er det 20 personar som får køyrd middag heim. Dette er ikkje eit lovpålagd tilbod, men er svært viktig m.t.p å førebyggje underernæringer hos personar som bur heime.

4.12 Eining for teknisk drift

Kommuneplanen sine mål:

Nissedal kommune skal dekkje behovet for tekniske tenester og halde ein forsvarleg miljøprofil.

- Alle som er knytt til offentleg vassforsyning får nok, godt og reint vatn til vanleg hushald utan driftsavbrot.
- Kommunen tar hand om avløpsvatn, slik at det ikkje oppstår miljøskade og sjenerande tilhøve.
- Kommunale renovasjonstenester skal vere av god og tidsriktig kvalitet og ta omsyn til det ytre miljøet.
- Kommunen har gode og trafikksikre kommunale vegar, både sommar og vinter.
- Kommunen sikrar i samarbeid med Statens vegvesen gode og trafikksikre tilkomstar til/fra fylkeskommunalt/staleg vegnett.
- Dei myke trafikantane ivaretakast særskilt, jf. Trafikksikringsplan.
- Kommunen legg til rette for tomter til bustader og næringsbygg etter behov.
- I Nissedal kommune er det trygt å bu der fortløpende arbeid med samfunnstryggleik og beredskap førebyggjer krisesituasjonar. Kriser løysast på lågast mogeleg nivå i samarbeid med dei kommunale einingane, brannvern, helsetenester og samordning med eksterne instansar som politi, sjukehus, sivilforsvar, bedrifter og friviljuge organisasjonar.
- Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS) er ein del av kommunen sitt HMS-arbeid og internkontroll.

Sentrale lovverk og planar med spesielt fokus innan eininga:

Plan for kriselerding og beredskap

Handlingsplan for trafikksikring 2015-2016

Klima- og energiplan for Nissedal kommune 2010-2015

Drikkevatn forskrifter

Vidareføring av etablert drift:

Heile eininga

Tekniske tenester omfattar både interne tenester i organisasjonen og diverse tenesteyting ut mot publikum. Dei viktigaste tenestene er nemnd under.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Gjøre ei utgreiing om å samle heile eining for Teknisk drift på ein stad.
- Kartlegge tilstanden på bilane som nyttast av eining for teknisk drift, det er fleire av desse som bør vurderast bytta ut. Vurdere om det lønner seg å lease eller eige.
- Gjøre ei vurdering av behovet for å bytte ut traktor som eining for teknisk drift har.

Utleigebustader

Kommunen har totalt 32 utleigebustader, der 19 tildelast etter Lov om helse og omsorgstenester (av tenestekontoret i eining for omsorg), og resten tildelast etter gjeldande reglement av eining for teknisk drift. Alle utleigebustader skal haldast i slik stand at dei er attraktive å bu i.

Bustader som tildelast av eining for teknisk drift skal leigast ut etter gjeldande reglement, og det er eit mål at alle bustadene er leigd ut til ei kvar tid.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Vurdere om dei 2 leilegheitene i Oddane kan byggast opp igjen etter vasslekasjen. Når ein grov opp og drenerte rundt bustaden hausten 2018 så ble det oppdaga store vassmengder i grunnen under huset.
- Få ein oversikt over vedlikehaldsbehovet i alle bustadene.
- Vurdere å innføre depositum for leige av kommunale bustader.

Bygg der det gjevast kommunale tenester (skular, barnehagar, inst., kommunehus...)

Eining for teknisk drift har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehald (fdv) av alle kommunale bygg. Vernerundar og bygningsteknisk internkontroll skal syte for at alle bygg er i forskriftsmessig stand. God dialog med brukarane av kvart bygg skal syte for at bygningsmassa er tilpassa dei behov brukarane har, innanfor den til ei kvar tid gjeldande økonomiske ramme.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Få ein oversikt over vedlikehaldsbehovet i alle kommunale bygg, og setje opp prioritieringslister med omsyn på vedlikehald.
- Få ein oversikt over lovpålagte krav med omsyn på drift av kommunale bygg.
- Utgreiing i høve til oppgradering av uteområde/inngangsparti på omsorgsenteret.

Andre bygg (NSB-eigedom..)

Kommunen eig ein del bygningsmasse av kulturell og historisk verdi. Nokon av bygga vert leigd ut til næringsverksemd, nokon nyttast til lager og andre står ubruka. Utfordringa med dei fleste er at dei er därleg vedlikehalde og står i fare for å miste sin verdi. Utvendig vedlikehald må prioriterast for å sikre bygga.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Få ein oversikt over vedlikehaldsbehovet i bygga, og setje opp prioritieringslister med omsyn på vedlikehald, inklusiv Nygård skulemuseum.

Grøntanlegg

Kommunen har grøntanlegg både knytt til bygningsmasse, parkområde og idrettsanlegg. Alle kommunale grøntanlegg skal stå fram som presentable og i stand til å tene det føremål dei er etablert for.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Kartlegge behov for rehabilitering/kva for tiltak ein kan setje i verk for å få bort løvetann på grasmatta på fotballbanen i Treungen.

Vegar og plassar

Kommunen har 24,5 km med kommunal vegar. I tillegg syter kommunen for sommarrenovasjon på ein del rastepllassar langs riks- og fylkesvegar. Dei kommunale vegane skal ha normal vegstandard både sommar og vinter. Kommunen yter tilskot til vedlikehald av private vegar etter eigne retningslinjer.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Fullføre revidering av reglement i høve til kommunale/private vegar.
- Utbetre erosjonsskadar på 3 kommunale bruer/kulvertar i Kåsa/Solli og 1 bru på Kleivvegen.
- Lage ein oversikt over gateljos og behov for fornying av desse. Det begynner å bli ein del därlege armaturar og armaturar som er vanskeleg å få nye pærer til og pærene da i tillegg kostbare.

Fjoneferja

Kommunen driv Fjoneferja gjennom driftsavtale med driftsoperatør. Driftsavtala omfattar også leige av serveringsstaden på Fjonesida av ferjesambandet.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Gjennomføre møte med driftsoperatør av fjoneferja iht. avtale, i dette møte bør ein ha fokus på drift og vedlikehald av ferja.

Kommunale bustadtomter

Kommunen har pr. nov. -17, ledige tomter (byggeklare) i Tveitsund bustadfelt (6 stk) og i Kåsa-Solli (9 stk.).

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Prosjektere utbygging av kommunalt bustadfelt på Damkollen.

Brann og ulykkeberedskap

Nissedal kommune er med i Vest-Telemark brannvernsamarbeid IKS . Dei er lokalisert i Høydalsmo og har ansvaret for tilsyn, feiing og det faglege ansvaret for brann- og ulykkeberedskap. I 2018 gjekk kommunen også inn i 110 Sør-Øst IKS, som nå har ansvar for utalarmering av det kommunale brannvesenet. Kommunen har framleis ansvar for lokalt brannvesen med 16 deltids brannmenn.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Fullføre påbyrja vidareutdanning av 2 ny utsyrksleiarar.
- Utarbeide plan for korleis ein vil lukke avvik gitt av Arbeidstilsynet under tilsyn i 2016.
- Gjennomføre ei ROS-analyse med omsyn på Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen, for å dokumentere at ein oppfyller krava i forskrifa.

Vatn og avlaupsanlegg

Kommunen har ca. 1250 vatn-abonnentar og 1.600 kloakk-abonnentar som får levert tenester gjennom ein stor infrastruktur rundt i heile kommunen. Gjennom gode rutinar for drift og internkontroll skal kommunen sikre eksisterande abonnentar god kvalitet på drikkevatn og sikre miljøet mot utslepp av kloakk. Nissedal kommune har sida 2015 vert vertskommune for drift av felles VA-anlegg for Gautefallheia med Drangedal kommune.

Med grunnlag i samfunnsøkonomi, miljøomsyn og næringspolitikk skal kommunen satse aktivt for å auke talet på abonnentar, primært gjennom samarbeid med hyttevelling, utbyggingsinteresser og grunneigarar.

Spesielle tiltak/endringar i 2019

- Arbeide aktivt med å skaffe nye abonnentar, spesielt knytta til overtaking av private vassverk på Kyrkjebygdheia og Gautefallheia.
- Registrere og utarbeide leidningskartverk for vass og avløpsnettet.
- Utvide driftsovervakkingssystemet til å omfatte alle kloakkpumpestasjonane.
- Utgreie/setje i verk bygging av nye hovudleidningar for vatn og avløp mellom Ånundsbuoddane og Kyrkjebygda.
- Utgreiing av byggetrinn 4 på Gautefall heia VA som Drangedal kommune ynskjer å starte. Byggetrinnet gjeld omlegging av leidningsnett fra Gautefall hotell og ned til Gautefall RA. Kostnad for Nissedal kommune er anslått til omlag 4 millionar.
- Lage eit opplegg for tilsyn med kapittel 13 anlegg i forureiningsforskrifta.
- Innarbeiding av ny drikkevannsforskrift (krav til planar, farekartlegging ol).
- Kompetanseheving innan VA-området
- Iverksetjing/evaluering av ny vaktordning